

KONE Q4 2019

Tilinpäätöstiedote

KONEen katsaus tammi–joulukuulta 2019:

Liikevaihdon kasvu hyvällä tasolla kaikissa liiketoiminnoissa ja kannattavuus parani Q4:llä

Loka–joulukuu 2019

- Saadut tilaukset kasvoivat 2,6 % 1 988 (10–12/2018: 1 938) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna tilaukset kasvoivat 0,7 %.
- Liikevaihto kasvoi 9,9 % 2 685 (2 443) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 7,9 %.
- Liikevoitto (EBIT) oli 356,4 (292,5) miljoonaa euroa eli 13,3 % (12,0 %) liikevaihdesta. Oikaistu liikevoitto (adjusted EBIT) oli 367,5 (319,6) miljoonaa euroa eli 13,7 % (13,1 %) liikevaihdesta.* IFRS 16:lla oli 0,1 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.
- Liiketoiminnan rahavirta (ennen rahoituseriä ja veroja) oli 385,7 (331,6) miljoonaa euroa. IFRS 16:lla oli 32 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan (ennen rahoituseriä ja veroja).

Tammi–joulukuu 2019

- Saadut tilaukset kasvoivat 7,7 % 8 400 (1–12/2018: 7 797) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna tilaukset kasvoivat 5,9 %.
- Liikevaihto kasvoi 10,0 % 9 982 (9 071) miljoonaan euroon. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 8,2 %.
- Liikevoitto (EBIT) oli 1 192 (1 042) miljoonaa euroa eli 11,9 % (11,5 %) liikevaihdesta. Oikaistu liikevoitto (adjusted EBIT) oli 1 237 (1 112) miljoonaa euroa eli 12,4 % (12,3 %) liikevaihdesta.* IFRS 16:lla oli 6 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.
- Liiketoiminnan rahavirta (ennen rahoituseriä ja veroja) oli 1 550 (1 150) miljoonaa euroa. IFRS 16:lla oli 119 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan (ennen rahoituseriä ja veroja).
- Hallitus ehdottaa, että vuodelta 2019 jaetaan osinkoa 1,70 euroa kutakin B-sarjan osaketta kohti

KONE on ottanut käyttöön uuden IFRS 16 standardin ja IFRIC 23 tulkin 1.1.2019 alkaen ja soveltanut käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu. Lisätietoa aiheesta löytyy sivuilta 34–35.

Liiketoimintanäkymät vuodelle 2020

Vuonna 2020 KONEen liikevaihdon kasvun arvioidaan olevan 0 % ja 6 % välillä vertailukelpoisin valuuttakurssein verrattuna vuoden 2019 liikevaihtoon. Oikaistun liikevoiton (adjusted EBIT) arvioidaan olevan 1 250–1 400 miljoonaa euroa olettaen, että valuuttakurssit pysyisivät tammikuun 2020 tasolla. Valuuttakursseilla arvioidaan olevan noin 15 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.

AVAINLUVUT

		10–12/2019	10–12/2018	Muutos	1–12/2019	1–12/2018	Muutos
Saadut tilaukset	Me	1 988,3	1 937,9	2,6 %	8 399,8	7 797,0	7,7 %
Tilaukanta	Me	8 051,5	7 950,7	1,3 %	8 051,5	7 950,7	1,3 %
Liikevaihto	Me	2 684,6	2 443,4	9,9 %	9 981,8	9 070,7	10,0 %
Liikevoitto	Me	356,4	292,5	21,8 %	1 192,5	1 042,4	14,4 %
Liikevoittomarginaali	%	13,3	12,0		11,9	11,5	
Oikaistu liikevoitto (Adjusted EBIT)*	Me	367,5	319,6	15,0 %	1 237,4	1 112,1	11,3 %
Oikaistu liikevoittomarginaali (Adjusted EBIT margin)*	%	13,7	13,1		12,4	12,3	
Voitto ennen veroja	Me	366,0	301,2	21,5 %	1 217,5	1 087,2	12,0 %
Tilikauden voitto	Me	283,0	232,2	21,9 %	938,6	845,2	11,1 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos	e	0,54	0,45	21,2 %	1,80	1,63	10,4 %
Rahavirta liiketoiminnasta (ennen rahoituseriä ja veroja)	Me	385,7	331,6		1 549,6	1 150,1	
Korollinen nettovelka	Me	-1 552,9	-1 704,0		-1 552,9	-1 704,0	
Omavaraisuusaste	%	46,5	49,9		46,5	49,9	
Oman pääoman tuotto	%	30,1	27,7		30,1	27,7	
Nettokäyttöpääoma (sisältäen rahoituserät ja verot)	Me	-856,0	-757,8		-856,0	-757,8	
Nettovelkaantumisaste	%	-48,6	-55,3		-48,6	-55,3	

* KONE otti syyskuussa 2017 käyttöön oikaistun liikevoiton (adjusted EBIT) uutena vaihtoehtoisena tunnuslukuna. Oikaistun liikevoiton tavoitteena on parantaa raportointikausien vertailtavuutta Accelerate-ohjelman aikana. Accelerate-ohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykustannukset eivät sisälly oikaistun liikevoiton laskelmaan.

Toimitusjohtaja Henrik Ehrnrooth:

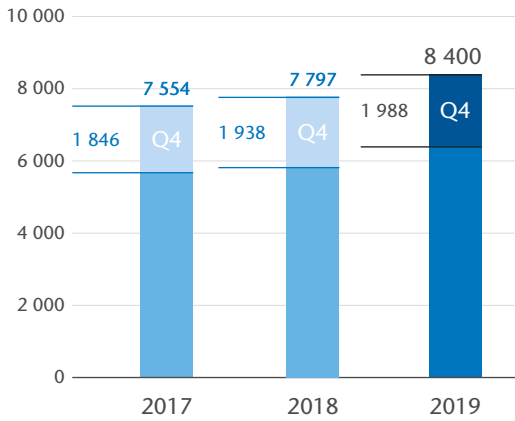
”**Saavuttamamme hyvä tuloskasvu oli viimeisen vuosineljänneksen kohokohta.** Liikevaihdon hyvä kasvu jatkui kaikissa liiketoiminnoissa, ja vahvinta kasvu oli neljännellä vuosineljänneksellä modernisoinnissa. Saadut tilaukset kasvoivat hieman volyymiliiketoiminnan tilausten jatkaessa selvää kasvua, vaikka suurprojektitilauksia kirjattiin vuosineljännekselle vertailukautta vähemmän. Olen erityisen iloinen siitä, että oikaistu liikevoittomarginaalimme parani johdonmukaisten hinnoittelu- ja tuottavuustoimenpiteiden sekä Accelerate -ohjelmasta saatujen säästöjen ansiosta. Tämä on johtanut saatujen tilausten marginaalin positiiviseen kehitykseen. Haluaisin kiittää kaikkia KONElaisia sitoutuneesta työpanoksesta, jonka ansiosta vuosi 2019 oli monin tavoin onnistunut kannattavan kasvun vuosi.

Erottaudumme kilpailijoista luomalla enemmän arvoa asiakkaille. Nykyisellä strategiakaudella olemme keskittyneet arvon luomiseen asiakkaille uusilla tavoilla. Kaiken kehitystyön tavoitteena on auttaa asiakkaitamme menestymään heidän liiketoiminnassaan. Olemme tuoneet markkinoille uusia palveluita, muuttaneet lähestymistapaamme modernisoinnin myynnissä ja viimeisimpänä merkittävänä askeleena toimme markkinoille jännittävät uudet KONE DX -sarjan hissit. Uudistunut tuote- ja palvelutarjoamamme auttaa asiakkaitamme kehittämään, rakentamaan ja ylläpitämään kilpailukykyisiä rakennuksia, jotka ovat helposti päivitettävissä vastaamaan viimeisimpiä käyttäjien odotuksia nyt ja tulevaisuudessa. Juuri asiakkaamme arvioivat päivittäin kykyämme erottautua, ja tässä olemme nähneet rohkaisevia tuloksia. Sekä liikevaihto huoltosopimusta kohti että keskimääräinen uuden myydyn laitteen hinta ovat alkaneet nousta, ja tämä on selkeä osoitus lähestymistapamme menestyksekkyydestä. Parantunut kykymme erottautua kilpailijoista sekä maineemme luotettavana kumppanina ovat ajaneet tätä kehitystä. Olen myös iloinen siitä, että olemme saaneet jälleen ulkoista tunnustusta pyrkimyksistämme olla alamme johtava toimija vastuullisuudessa. Vastuullisuus on yhä tärkeämpi painopistealue asiakkaillemme ja meille yksi tapa erottautua kilpailijoista.

Aloitamme vuoden 2020 hyvistä asemista. Kilpailukykyämme on vahva, meillä on vahva tilauskanta ja palveluiden näkymät pysyvät positiivisena. Odotamme KONEen liikevaihdon kasvavan vuonna 2020 0–6 prosenttia vertailukelpoisin valuuttakurssein. Tuloksen kasvun odotetaan jatkuvan, ja oikaistun liikevoiton odotetaan olevan 1 250–1 400 miljoonaa euroa. Jatkamme edelleen panostamista KONEen uudistamiseen, jotta voimme palvella asiakkaitamme paremmin joka päivä. Olen vakuuttunut siitä, että pystymme jatkamaan vahvaa kehitystä myös vuonna 2020.”

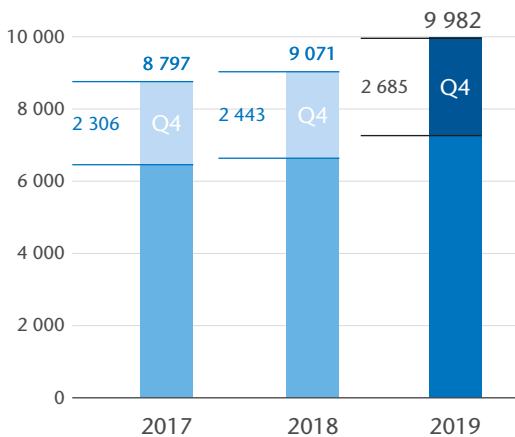
Avainluvut

Saadut tilaukset (Me)

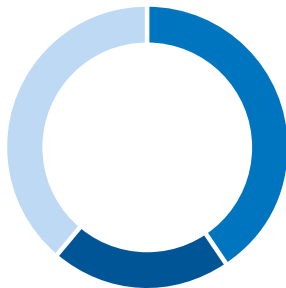
- **Loka-joulukuussa 2019** saadut tilaukset kasvoivat 2,6 % (0,7 % vertailukelpoisin valuuttakurssein). Tilaukset kasvoivat selvästi volyymiliiketoiminnassa, mutta vuosineljännekselle kirjattiin vertailukautta vähemmän suurprojekttilauksia.
 - Uusien laitteiden tilaukset olivat vakaat vertailukelpoisin valuuttakurssein. Volyymiliiketoiminnan tilaukset kasvoivat selvästi ja suurprojektien tilaukset laskivat huomattavasti.
 - Modernisoinnin tilaukset laskivat hieman. Volyymiliiketoiminnan tilaukset kasvoivat huomattavasti ja suurprojektien tilaukset laskivat huomattavasti.
 - Saatujen tilausten marginaali parani hieman.
-
- **Tammi-joulukuussa 2019** saadut tilaukset kasvoivat 7,7 % (5,9 % vertailukelpoisin valuuttakurssein).

Liikevaihto (Me)

- **Loka-joulukuussa 2019** liikevaihto kasvoi 9,9 % (7,9 % vertailukelpoisin valuuttakurssein).
 - Uusissa laitteissa liikevaihto kasvoi 10,8 % (8,7 % vertailukelpoisin valuuttakurssein). Palveluliiketoiminnan (huolto ja modernisointi) liikevaihto kasvoi 8,9 % (7,1 % vertailukelpoisin valuuttakurssein). Huoltoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi 7,6 % (6,0 % vertailukelpoisin valuuttakurssein) ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi 11,5 % (9,5 % vertailukelpoisin valuuttakurssein).
 - EMEA-alueella liikevaihto kasvoi 9,2 % (8,0 % vertailukelpoisin valuuttakurssein). Amerikan alueella liikevaihto kasvoi 17,4 % (12,7 % vertailukelpoisin valuuttakurssein). Aasian ja Tyynenmeren alueella liikevaihto kasvoi 6,8 % (5,4 % vertailukelpoisin valuuttakurssein).
-
- **Tammi-joulukuussa 2019** liikevaihto kasvoi 10,0 % (8,2 % vertailukelpoisin valuuttakurssein).

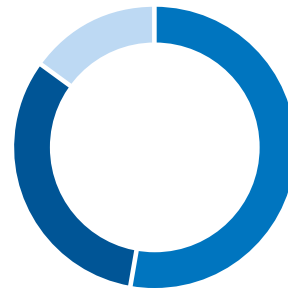
Liikevaihto markkina-alueittain

- EMEA 41 % (42 %)
- Amerikka 21 % (20 %)
- Aasian ja Tyynenmeren alue 39 % (38 %)

1-12/2019 (1-12/2018)

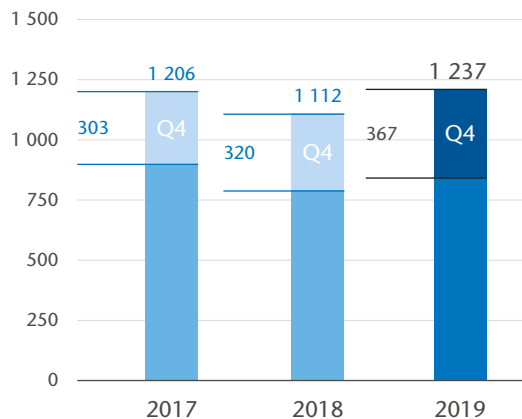
Liikevaihto liiketoiminnoittain

- Uudet laitteet 53 % (53 %)
- Huolto 32 % (33 %)
- Modernisointi 15 % (14 %)

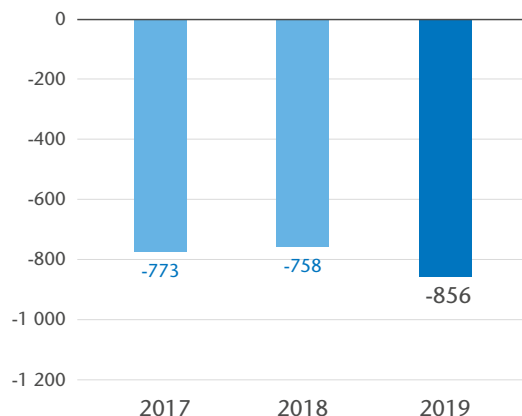
1-12/2019 (1-12/2018)

Oikaistu liikevoitto (Me)

- **Loka-joulukuussa 2019** liikevoitto oli 13,3 % liikevaihdosta (10–12/2018: 12,0 %). Oikaistu liikevoittomarginaali parani 13,7 prosenttiin (13,1 %) kohdistettujen hinnoittelu- ja tuottavuustoimenpiteiden sekä Accelerate-ohjelmasta saatujen säästöjen ansiosta.
 - Valuuttakursseilla oli 8 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.
 - Accelerate-ohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykustannukset olivat 11,1 miljoonaa euroa (ei mukana oikaistussa liikevoitossa).
 - IFRS 16 käyttöönotolla oli 0,1 miljoonan euron positiivinen vaikutus loka-joulukuun liikevoittoon.
-
- **Tammi-joulukuussa 2019** liikevoitto oli 11,9 % liikevaihdosta (1–12/2018: 11,5 %). Oikaistu liikevoittomarginaali oli 12,4 % (12,3 %).
 - IFRS 16 käyttöönotolla oli 6 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.

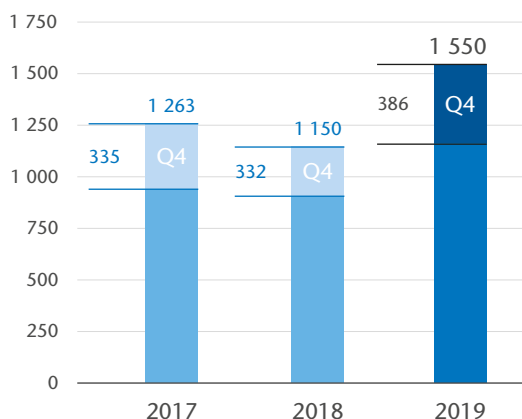
Nettokäyttöpääoma¹ (Me)

- **Joulukuun 2019 lopussa** nettokäyttöpääoma oli selvästi vuoden alkua paremmalla tasolla.
- Parannus johtui saatujen ennakoiden sekä projektien etenemisen myötä saatujen asiakasmaksujen vahvasta kehityksestä.

¹⁾ Sisältäen rahoituserät ja verot

Rahavirta² (Me)

- **Loka-joulukuussa 2019** rahavirta oli vahvalla 385,7 miljoonan euron tasolla liikevoiton kasvusta johtuen. Nettokäyttöpääomalla oli 36 miljoonan euron negatiivinen vaikutus vuosineljänneksen rahavirtaan.
 - IFRS 16 käyttöönotolla oli 32 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan ennen rahoituseriä ja veroja.
-
- **Tammi-joulukuussa 2019** rahavirta oli erittäin vahvalla 1 550 miljoonan euron tasolla liikevoiton kasvusta ja nettokäyttöpääoman parantumisesta johtuen.
 - IFRS 16:lla oli 119 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan.

²⁾ Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja

KONEen katsaus tammi–joulukuulta 2019

KONEen toimintaympäristö

Toimintaympäristö alueittain

	Uuslaitemarkkina yksiköissä		Huoltomarkkina yksiköissä		Modernisointimarkkina	
	10-12/2019	1-12/2019	10-12/2019	1-12/2019	10-12/2019	1-12/2019
Kokonaismarkkina	+	+	+	+	+	+
EMEA	+	+	+	+	+	+
Keski- ja Pohjois-Eurooppa	+	+	+	+	+	+
Etelä-Eurooppa	+	+	+	+	+	+
Lähi-itä	-	-	+	+	+	+
Pohjois-Amerikka	Vakaa	Vakaa	+	+	+	+
Aasian ja Tyynenmeren alue	+	+	++	++	+++	+++
Kiina	+	+	++	++	+++	+++
Muu Aasian ja Tyynenmeren alue	+	Vakaa	++	++	++	++

--- Huomattavaa laskua (>10 %), -- Selvää laskua (5–10 %), - Hienoista laskua (<5 %), Vakaa, + Hienoista kasvua (<5 %), ++ Selvää kasvua (5–10 %), +++ Huomattavaa kasvua (>10 %)

Loka–joulukuu 2019

Globaali uuslaitemarkkina kasvoi hieman tilatuissa yksiköissä mitattuna vuoden 2018 neljanteen vuosineljännekseen verrattuna. **Aasian ja Tyynenmeren alueella** uuslaitemarkkina kasvoi hieman. **Kiinassa** infrastruktuurisegmentti ja asuinrakentamisen segmentti kehittyivät positiivisesti, kun taas kaupallinen segmentti laski. Valtio jatkoi tasapainottelua taloudellisen aktiviteetin tukemisen ja asuntomarkkinan rajoittamisen välillä. Kaiken kaikkiaan Kiinan uuslaitemarkkina kasvoi hieman yksiköissä mitattuna. **Muulla Aasian ja Tyynenmeren alueella** uuslaitemarkkina kääntyi hienoiseen kasvuun. Osa Kaakkois-Aasian markkinoista kasvoi hieman, Intian markkina oli vakaa ja ja Australian markkina tasaantui. **EMEA-alueella** uuslaitemarkkina kasvoi hieman. Keski- ja Pohjois-Euroopassa uuslaitemarkkina kasvoi hieman. Etelä-Euroopassa markkina kasvoi hieman useimpien alueen maiden kasvaessa. Lähi-idässä markkina laski alueella jatkuneen epävarmuuden johdosta. **Pohjois-Amerikassa** uuslaitemarkkina oli vakaa korkealla tasolla.

Globaalien palvelumarkkinan positiivinen kehitys jatkui. Sekä huolto- että modernisointimarkkinan kasvu jatkui kautta alueiden. Kasvu oli vahvinta Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Hinnoittelun kehitys pysyi vaihtelevana loka–joulu-kuussa. Kiinassa kilpailu jatkui tiukkana, mutta uuslaitemarkkinan hinnoittelu oli melko vakaata. EMEA-alueella hinnoittelu ympäristö parani hieman. Pohjois-Amerikassa kilpailu jatkui tiukkana.

Tammi–joulukuu 2019

Globaali uuslaitemarkkina kasvoi hieman tilatuissa yksiköissä mitattuna edellisvuoteen verrattuna. **Aasian ja Tyynenmeren alueella** uuslaitemarkkina kasvoi hieman. **Kiinassa** infrastruktuurisegmentti ja asuinrakentamisen segmentti kehittyivät positiivisesti, kun taas kaupallinen segmentti laski. Valtio jatkoi tasapainottelua taloudellisen aktiviteetin tukemisen ja asuntomarkkinan rajoittamisen välillä. Kaiken kaikkiaan Kiinan uuslaitemarkkina kasvoi hieman yksiköissä mitattuna. **Muulla Aasian ja Tyynenmeren alueella** uuslaitemarkkina oli vakaa. **EMEA-alueella** uuslaitemarkkina kasvoi hieman. Sekä Keski- ja Pohjois-Euroopassa että Etelä-Euroopassa uuslaitemarkkina kasvoi hieman. Lähi-idässä markkinoiden lasku jatkui. **Pohjois-Amerikassa** uuslaitemarkkina oli vakaa korkealla tasolla.

Globaalien palvelumarkkinan positiivinen kehitys jatkui. Sekä huolto- että modernisointimarkkinan kasvu jatkui kautta alueiden. Kasvu oli vahvinta Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Hinnoittelun kehitys pysyi vaihtelevana tammi–joulu-kuussa 2019. Kiinassa kilpailu jatkui tiukkana, mutta uuslaitemarkkinan hinnoittelu oli melko vakaata. EMEA-alueella hinnoittelu ympäristö parani asteittain. Pohjois-Amerikassa kilpailu kiristyi jonkin verran.

Saadut tilaukset ja tilauskanta

Saadut tilaukset

Me	10–12/2019	10–12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾	1–12/2019	1–12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾
Saadut tilaukset	1 988,3	1 937,9	2,6 %	0,7 %	8 399,8	7 797,0	7,7 %	5,9 %

¹⁾ Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein

Saadut tilaukset koostuvat pääosin uusien laitteiden ja modernisoinnin tilauksista. KONE ei sisällytä huoltosopimuksia saatuihin tilauksiin, mutta niihin luetaan huoltoliiketoimintaan liittyviä tilauksia, kuten korjauksia.

Loka–joulukuu 2019

Saadut tilaukset kasvoivat 2,6 % loka–joulukuuhun 2018 verrattuna ja olivat 1 988 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna saadut tilaukset kasvoivat 0,7 %.

Uusien laitteiden tilaukset olivat vakaat vertailukelpoisin valuuttakurssein. Volyyмилиiketoiminnan tilaukset kasvoivat selvästi ja suurprojektien tilaukset laskivat huomattavasti. Modernisoinnin tilaukset laskivat hieman. Volyyмилиiketoiminnan tilaukset kasvoivat huomattavasti ja suurprojektien tilaukset laskivat huomattavasti.

Saatujen tilausten suhteellinen kate parani hieman vertailukauteen verrattuna. Tämä oli seurausta kohdistetuista hinnoittelutoimenpiteistä ja tuottavuuden parantumisesta, jotka kompensoivat kustannuspaineita.

EMEA-alueella saadut tilaukset laskivat hieman vertailukelpoisin valuuttakurssein loka–joulukuuhun 2018 verrattuna. Uusien laitteiden tilaukset laskivat selvästi ja modernisoinnin tilaukset kasvoivat hieman.

Amerikan alueella saadut tilaukset olivat vakaat vertailukelpoisin valuuttakurssein loka–joulukuuhun 2018 verrattuna. Uusien laitteiden tilaukset kasvoivat hieman ja modernisoinnin tilaukset laskivat selvästi.

Aasian ja Tyynenmeren alueella saadut tilaukset kasvoivat hieman vertailukelpoisin valuuttakurssein loka–joulukuuhun 2018 verrattuna. Kiinassa uusien laitteiden tilaukset laskivat hieman tilatuissa yksiköissä mitattuna ja kasvoivat selvästi rahamääräisesti. Vertailukelpoiset hinnat nousivat hieman vertailukaudesta ja mix vaikutti myös positiivisesti. Modernisointitilaukset jatkoivat huomattavaa kasvua Kiinassa.

Muulla Aasian ja Tyynenmeren alueella uusien laitteiden saadut tilaukset laskivat huomattavasti ja modernisointitilaukset laskivat selvästi. Tilausten lasku johtui vertailukautta alhaisemmista suurprojektitilauksista sekä uusissa laitteissa että modernisoinnissa.

Tammi–joulukuu 2019

Saadut tilaukset kasvoivat 7,7 % verrattuna tammi–joulukuuhun 2018 ja olivat 8 400 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna saadut tilaukset kasvoivat 5,9 %.

Vertailukelpoisin valuuttakurssein laskettuna uusien laitteiden tilaukset kasvoivat selvästi. Volyyмилиiketoiminnan tilaukset kasvoivat selvästi ja suurprojektien tilaukset laskivat hieman. Modernisoinnin tilaukset kasvoivat selvästi volyyмилиiketoiminnan kasvaessa selvästi ja suurprojektien kasvaessa hieman.

Saatujen tilausten suhteellinen kate parani hieman vertailukauteen verrattuna. Tämä oli seurausta kohdistetuista hinnoittelutoimenpiteistä ja tuottavuuden parantumisesta, jotka kompensoivat kustannuspaineita.

KONEen uusien laitteiden tilaukset hissien ja liukuportaiden määrässä laskettuna olivat noin 173 000 laitetta (2018: noin 166 000 laitetta).

EMEA-alueella saadut tilaukset kasvoivat hieman vertailukelpoisin valuuttakurssein tammi–joulukuuhun 2018 verrattuna. Uusien laitteiden tilaukset kasvoivat hieman ja modernisoinnin tilaukset kasvoivat selvästi.

Amerikan alueella saadut tilaukset kasvoivat hieman vertailukelpoisin valuuttakurssein tammi–joulukuuhun 2018 verrattuna. Uusien laitteiden saadut tilaukset laskivat hieman, kun taas modernisoinnin saadut tilaukset kasvoivat selvästi.

Aasian ja Tyynenmeren alueella saadut tilaukset kasvoivat selvästi vertailukelpoisin valuuttakurssein tammi–joulukuuhun 2018 verrattuna. Kiinassa uusien laitteiden tilaukset kasvoivat selvästi tilatuissa yksiköissä mitattuna ja huomattavasti rahamääräisesti. Vertailukelpoiset hinnat nousivat hieman vertailukaudesta ja mix vaikutti myös positiivisesti. Modernisointitilaukset jatkoivat huomattavaa kasvua Kiinassa. Muualla Aasian ja Tyynenmeren alueella uusien laitteiden saadut tilaukset laskivat selvästi ja modernisointitilaukset laskivat huomattavasti.

Tilaukanta

Me	31.12.2019	31.12.2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾
Tilaukanta	8 051,5	7 950,7	1,3 %	-0,6 %

¹⁾ Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein

Tilaukanta kasvoi hieman joulukuun 2018 loppuun verrattuna ja oli vahvalla 8 052 miljoonan euron tasolla raportointikauden lopussa. Tilaukannan kate pysyi hyvällä tasolla.

Asiakkaiden tilausten peruutukset pysyivät hyvin alhaisella tasolla. Tavanomaisten peruutusten lisäksi tilaukannasta

poistettiin vanhoja Kiinan uuslaitetilauksia, joiden toimituksia pidettiin epätodennäköisinä. Tilaukset oli kirjattu ennen vuosien 2015 ja 2016 merkittäviä hintojen alentumisia Kiinan uuslaitemarkkinassa, eikä projekteissa ollut edistystä. Kyseisten tilausten osuus KONEen tilaukannasta oli noin 3 prosenttia.

Liikevaihto

Markkina-alueittain

Me	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾	1-12/2019	1-12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾
EMEA	1 127,4	1 032,9	9,2 %	8,0 %	4 045,4	3 791,5	6,7 %	6,2 %
Amerikka	561,5	478,5	17,4 %	12,7 %	2 046,7	1 804,6	13,4 %	8,0 %
Aasian ja Tyynenmeren alue	995,7	932,0	6,8 %	5,4 %	3 889,7	3 474,6	11,9 %	10,5 %
Yhteensä	2 684,6	2 443,4	9,9 %	7,9 %	9 981,8	9 070,7	10,0 %	8,2 %

¹⁾ Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein

Liiketoiminnoittain

Me	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾	1-12/2019	1-12/2018	Muutos	Vertailukelpoinen muutos ¹⁾
Uudet laitteet	1 423,1	1 284,6	10,8 %	8,7 %	5 318,8	4 796,9	10,9 %	9,0 %
Palvelut	1 261,6	1 158,8	8,9 %	7,1 %	4 663,0	4 273,9	9,1 %	7,4 %
Huolto	838,9	779,6	7,6 %	6,0 %	3 192,0	2 968,7	7,5 %	5,9 %
Modernisointi	422,6	379,2	11,5 %	9,5 %	1 471,0	1 305,1	12,7 %	10,6 %
Yhteensä	2 684,6	2 443,4	9,9 %	7,9 %	9 981,8	9 070,7	10,0 %	8,2 %

¹⁾ Muutos vertailukelpoisin valuuttakurssein

Loka-joulukuu 2019

KONEen liikevaihto kasvoi 9,9 % loka-joulukuuhun 2018 verrattuna ja oli 2 685 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 7,9 %.

EMEA-alueen liikevaihto kasvoi 9,2 % ja oli 1 127 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein kasvu oli 8,0 %. Uusien laitteiden liikevaihto kasvoi huomattavasti, huoltoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi hieman ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi selvästi.

Amerikan alueella liikevaihto kasvoi 17,4 % ja oli 561,5 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 12,7 %. Uusien laitteiden ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi huomattavasti ja huoltoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi selvästi.

Aasian ja Tyynenmeren alueella liikevaihto kasvoi 6,8 % ja oli 995,7 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 5,4 %. Uusien laitteiden liikevaihto kasvoi hieman, huoltoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi selvästi ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi huomattavasti.

Tammi-joulukuu 2019

KONEen liikevaihto kasvoi 10,0 % edellisvuoteen verrattuna ja oli 9 982 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 8,2 %. Vuonna 2019 toteutuneilla yrityskaupoilla oli vain vähäinen vaikutus KONEen tilikauden liikevaihtoon.

Uusien laitteiden liikevaihto oli 5 319 miljoonaa euroa, mikä vastaa 10,9 % kasvua vuoteen 2018 verrattuna. Vertailukelpoisin valuuttakurssein uusien laitteiden liikevaihto kasvoi 9,0 %.

Palveluiden (huolto ja modernisointi) liikevaihto kasvoi 9,1 % ja oli yhteensä 4 663 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein palveluiden liikevaihto kasvoi 7,4 %. Huollon liikevaihto kasvoi 7,5 % (5,9 % vertailukelpoisin valuuttakurssein) ja oli 3 192 miljoonaa euroa. Modernisoinnin liikevaihto kasvoi 12,7 % (10,6 % vertailukelpoisin valuuttakurssein) ja oli 1 471 miljoonaa euroa.

KONEen hissien ja liukuportaiden huoltokanta kasvoi edelleen ja oli yli 1,3 miljoonaa laitetta vuoden 2019 lopussa (noin 1,3 miljoonaa laitetta vuoden 2018 lopussa).

Huoltokannan kasvu oli seurausta ennen kaikkea hyvänä jatku-neesta uusien toimitettujen laitteiden siirtymisestä huoltokantaan. Yritysosot myötävaikuttivat vain vähän huoltokannan kasvuun. Raportointikauden aikana kilpailijoilta voitettujen tai näille hävittyjen huoltosopimusten erotus oli hieman negatiivinen.

Suurimmat maat liikevaihdolla mitattuna olivat Kiina (<30 % liikevaihdosta), Yhdysvallat (>15 %), Saksa (~6 %) ja Ranska (~5 %).

EMEA-alueen liikevaihto kasvoi 6,7 % ja oli 4 045 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein kasvu oli 6,2 %. Uusien laitteiden liikevaihto kasvoi selvästi, huoltoliiketoiminnan liikevaihto kasvoi hieman ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi huomattavasti.

Amerikan alueella liikevaihto kasvoi 13,4 % ja oli 2 047 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto

kasvoi 8,0 %. Uusien laitteiden liikevaihto kasvoi huomattavasti ja huoltoliiketoiminnan sekä modernisoinnin liikevaihto kasvoi selvästi.

Aasian ja Tyynenmeren alueella liikevaihto kasvoi 11,9 % ja oli 3 890 miljoonaa euroa. Vertailukelpoisin valuuttakurssein liikevaihto kasvoi 10,5 %. Uusien laitteiden, huollon ja modernisoinnin liikevaihto kasvoi huomattavasti.

Tulos

Tulos

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
Liikevoitto, Me	356,4	292,5	21,8 %	1 192,5	1 042,4	14,4 %
Liikevoittomarginaali, %	13,3	12,0		11,9	11,5	
Oikaistu liikevoitto, Me	367,5	319,6	15,0 %	1 237,4	1 112,1	11,3 %
Oikaistu liikevoittomarginaali, %	13,7	13,1		12,4	12,3	
Voitto ennen veroja, Me	366,0	301,2	21,5 %	1 217,5	1 087,2	12,0 %
Tilikauden voitto, Me	283,0	232,2	21,9 %	938,6	845,2	11,1 %
Laimentamaton osakekohtainen tulos, e	0,54	0,45	21,2 %	1,80	1,63	10,4 %

IFRS 16 käyttöönottola oli 0,1 miljoonan euron positiivinen vaikutus loka-joulukuun 2019 liikevoittoon. Tammi-joulukuussa 2019 vaikutus oli 6 miljoonaa euroa.

Loka-joulukuu 2019

KONEen liikevoitto (EBIT) kasvoi ja oli 356,4 miljoonaa euroa ja 13,3 % liikevaihdosta. Oikaistu liikevoitto (adjusted EBIT), johon ei sisällytetä Accelerate-ohjelmaan liittyviä uudelleenjärjestelykustannuksia, oli 367,5 miljoonaa euroa ja 13,7 % liikevaihdosta.

Oikaistu liikevoittomarginaali parani kohdistettujen hinnoittelutoimenpiteiden ja tuottavuuden eteen tehtyjen toimien sekä Accelerate-ohjelmasta saatujen säästöjen johdosta.

Valuuttakursseilla oli 8 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon ja Accelerate-ohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykustannukset olivat 11,1 miljoonaa euroa. IFRS 16 käyttöönottola oli 0,1 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 0,54 euroa.

Tammi-joulukuu 2019

KONEen liikevoitto (EBIT) kasvoi ja oli 1 192 miljoonaa euroa ja 11,9 % liikevaihdosta. Oikaistu liikevoitto (adjusted EBIT), johon ei sisällytetä Accelerate-ohjelmaan liittyviä uudelleenjärjestelykustannuksia, oli 1 237 miljoonaa euroa ja 12,4 % liikevaihdosta.

Oikaistu liikevoittomarginaali parani hieman kohdistettujen hinnoittelutoimenpiteiden ja tuottavuuden eteen tehtyjen toimien sekä Accelerate-ohjelmasta saatujen säästöjen johdosta.

Valuuttakursseilla oli 23 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon. Accelerate-ohjelmaan liittyvät uudelleenjärjestelykustannukset olivat 45,0 miljoonaa euroa ja ohjelmasta saaduilla säästöillä oli hieman yli 50 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon. IFRS 16 käyttöönottola oli 6 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon. Vastaavasti rahoituskulut nousivat 11 miljoonalla eurolla IFRS 16 käyttöönoton myötä.

KONEen voitto ennen veroja oli 1 218 miljoonaa euroa. Verot olivat 278,9 (241,9) miljoonaa euroa. Tämä vastaa 22,9 % efektiivistä veroastetta koko tilikaudelle. Katsauskauden voitto kasvoi 938,6 miljoonaa euroon.

Laimentamaton osakekohtainen tulos oli 1,80 euroa.

Rahavirta ja tase

Rahavirta ja tase

	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Rahavirta liiketoiminnasta (ennen rahoituseriä ja veroja), Me	385,7	331,6	1 549,6	1 150,1
Nettokäyttöpääoma (sisältäen rahoituserät ja verot), Me			-856,0	-757,8
Korollinen nettovelka, Me			-1 552,9	-1 704,0
Nettovelkaantumisaste, %			-48,6	-55,3
Omavaraisuusaste, %			46,5	49,9
Osakekohtainen oma pääoma, e			6,13	5,94

IFRS 16 käyttöönottola oli 32 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan (ennen rahoituseriä ja veroja) loka-joulukuussa 2019. Tammi-joulukuussa 2019 vaikutus oli 119 miljoonaa euroa. Käyttöönotto kasvatti myös avaavan taseen korollista velkaa 358 miljoonalla eurolla.

KONEen tase oli erittäin vahva joulukuun 2019 lopussa.

Liiketoiminnan rahavirta (ennen rahoituseriä ja veroja) oli tammi-joulukuussa 2019 erittäin vahvalla 1 550 miljoonan euron tasolla liikevoiton kasvusta ja nettokäyttöpääoman parantumisesta johtuen. IFRS 16 käyttöönottola oli 119 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan (ennen rahoituseriä ja veroja).

Nettokäyttöpääoma (sisältäen rahoituserät ja verot) oli vahvalla -856,0 miljoonan euron tasolla joulukuun 2019 lopussa. Nettokäyttöpääoma vaikutti rahavirtaan positiivisesti, mikä johtui saatujen ennakoiden sekä projektien etenemisen myötä saatujen asiakasmaksujen vahvasta kehityksestä.

Korollinen nettovelka oli -1 553 (-1 704) miljoonaa euroa joulukuun 2019 lopussa. Rahavarat yhdessä lyhytaikaisten talletusten ja lainasaamisten kanssa olivat 2 252 (31.12.2018: 2 043) miljoonaa euroa raportointikauden lopussa. Korolliset velat olivat 721,6 (369,0) miljoonaa euroa sisältäen eläkevastuisiin liittyvän 172,9 (147,0) miljoonan euron veloitteen ja leasingvelan 371,0 (49,3) miljoonaa euroa. Lisäksi, KONEella oli työsuhde-etuksista kirjattuja varoja 21,7 (29,0) miljoonaa euroa. IFRS 16 käyttöönotto kasvatti vuoden 2019 avaavan taseen korollista velkaa 357,6 miljoonalla eurolla. Nettovelkaantumisaste oli -48,6 % ja omavaraisuusaste 46,5 % joulukuun 2019 lopussa.

Osakekohtainen oma pääoma oli 6,13 euroa.

Investoinnit ja yritysostot

Investoinnit ja yritysostot

Me	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Käyttöomaisuus	26,9	33,9	98,0	92,7
Leasingsopimukset	35,5	5,3	102,5	19,3
Yritysostot	2,6	16,8	36,0	27,8
Yhteensä	65,0	56,1	236,5	139,8

IFRS 16:en käyttöönotto kasvatti loka-joulukuussa 2019 investointeja leasing-sopimukseen 27 miljoonaa euroa. Tammi-joulukuussa 2019 vaikutus oli 83 miljoonaa euroa.

KONEen investoinnit yritysostot mukaan lukien olivat 236,5 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa 2019. Muut investoinnit kuin yritysostot olivat pääasiassa investointeja tutkimukseen ja kehitykseen, tietojenkäsittelyyn, operatiivisen liiketoiminnan sekä tuotannon välineisiin, tiloihin ja laitteisiin. KONE avasi uuden tehtaan Intiaan neljännessä vuosineljänneksellä. Investoinnit omaan käyttöön vuokrattuihin aineellisiin hyödykkeisiin koostuivat pääasiallisesti huoltoajoneuvoista ja toimistorakennuksista.

Yritysostot olivat 36,0 miljoonaa euroa tammi-joulukuussa 2019. Raportointikauden aikana KONE osti muutamia pieniä huoltoliiketoimintoja Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

KONE on myös arvioinut mahdollisuuksia yritysostoon alalla odotettavissa oleviin rakenteellisiin muutoksiin liittyen. Tarkemmin ottaen KONE on arvioinut mahdollisuuksia thyssenkruppin hissiliiketoimintaan liittyen, sillä thyssenkrupp harkitsee tämän liiketoiminnan mahdollista myyntiä tai osittaista myyntiä. Minikäänlaisen transaktion toteutumisesta ei kuitenkaan ole varmuutta.

Selvitys muista kuin taloudellisista tiedoista

Yksi KONEen strategisista tavoitteista on olla kestävä kehityksen edelläkävijä. KONE on ylpeä liiketoimintansa vastuullisuudesta ja kestävydestä, ja odotamme samanlaista sitoutumista kaikilta yhteistyökumppaneiltamme. Olemme sitoutuneita noudattamaan toimintamaidemme lakeja ja muuta sääntelyä. KONE on YK:n Global Compact -aloitteen jäsen ja on sitoutunut noudattamaan sen kymmentä periaatetta, joiden tavoitteena on edistää kestävä ja reilua liiketoimintaa. Periaatteet on sisällytetty strategiaamme, periaatteisiimme ja ohjeisiimme, kuten KONEen eettiseen ohjesääntöön, kilpailuoikeusohjesääntöön ja Erinomaisuus ympäristöasioissa 2017–2020 -ohjelmaamme sekä niihin liittyviin prosesseihin. KONE tukee YK:n kestävä kehityksen toimintaohjelmaa ja sen SDG-tavoitteita, ja on allekirjoittanut Pariisin Pledge for Action -toimintalupauksen, jolla osoitamme edelläkävijyyttä ilmastonmuutoksen torjunnassa ja sitoudumme auttamaan maapallon lämpenemisen rajoittamisessa alle kahteen celsiusasteeseen Pariisin ilmastopimuksen mukaisesti.

Olemme myös saaneet ulkoista tunnustusta pyrkimyksistämme harjoittaa vastuullista liiketoimintaa. Vuonna 2019 KONE esimerkiksi listattiin sijalle 43. Corporate Knightsin maailman vastuullisimpien yritysten listalla. KONE oli Machinery Manufacturing -kategorian verrokkiyhtiöistä toisella sijalla ja ainoa hissi- ja liukuporrasyhtiö, joka sijoittui Global 100 Most

Sustainable Corporations in the World -listalle. KONE otettiin jälleen mukaan FTSE4Good-indeksiin, ja ylsimme "A"-luokituksella parhaiten suoriutuvien yritysten joukkoon CDP:n yritysten

toimenpiteitä ja strategioita ilmastonmuutoksen torjumiseksi arvioivalla listalla. CDP on voittoa tavoittelematon, ilmastotoimenpiteitä edistävä organisaatio. KONE on saanut joko "A" tai "A-" -luokituksen jo seitsemänä vuonna peräkkäin, mikä kuvastaa pitkäkestoista sitoutumistamme ympäristötyöhön ja kestävä kehityksen mukaiseen yritystoimintaan. Lisäksi KONE sai parhaan A-tason luokituksen CDP:n 2018 Supplier Engagement Rating -kategorias-
 -

joka arvioi johtajuutta ja hyviä toimintatapoja toimittajien sitouttamisessa ilmastonmuutokseen. KONEelle myönnettiin myös Ecovadis-kultamitali kehityksestä vastuullisuudessa.

KONEen liiketoimintamalli kuvataan vuosikatsauksen sivuilla 6–7 ja alla oleviin teemoihin liittyvät riskit ja niiden hallinta sivuilla 19–21.

Lisätietoa KONEen lähestymistavasta vastuullisuuteen on saatavilla Yritysvastuuraportista. KONE julkaisi vuoden 2018 Yritysvastuuraporttinsa vuoden 2019 toisella vuosineljänneksellä. KONEen GRI-standardeja noudattava Yritysvastuuraportti vuodelta 2019 julkistetaan vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä.

KONEen Yritysvastuuraportti 2019

- Julkistetaan vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä.
- Yritysvastuuraportti sisältää lisää yritysvastuutietoa.

Ei-taloudelliset tunnusluvut

	KPI-mittari	Tavoite	2019	2018
Ympäristöön liittyvät asiat	KONEen toiminnan hiilijalanjäljen vuosittainen vähennys suhteutettuna liikevaihtoon, % ¹⁾	3 %:n vuosittainen vähennys suhteutettuna liikevaihtoon	Julkistetaan KONEen Yritysvastuuraportissa vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä.	4,0 % liikevaihtoon suhteutettu vähennys
	ISO 14001 -sertifioitujen strategisten toimittajien osuus, %	100 %	91 %	90 %
	Vihreän sähkön osuus toimitiloissamme, %	50 % vuoteen 2021 mennessä	Julkistetaan KONEen Yritysvastuuraportissa vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä.	33 %
	Kaatoaikajätteen osuus tuotantoyksiköissämme, %	0 % vuoteen 2030 mennessä	Julkistetaan KONEen Yritysvastuuraportissa vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä.	0,6 %
Henkilöstö ja sosiaaliset asiat	Työtapaturmataajuus (Industrial Injury Frequency Rate, IIFR) ²⁾	Nolla tapaturmaa	IIFR 1,7	IIFR 2,1
	Työntekijöiden sitoutuneisuus	Säilyttää vahva taso työntekijöiden sitoutumisessa	Vuonna 2019 keskityimme saattamaan loppuun edellisvuoden kyselyn perusteella sovitut toimenpiteet. Lisäksi järjestimme aiheeseen liittyviä Pulse Talks -keskusteluja koko organisaatiossa. Näihin keskusteluihin osallistui melkein 80 prosenttia työntekijöistä, ja keskustelut jatkuvat tammikuussa 2020. Seuraava henkilöstökysely on suunniteltu pidettävän toukokuussa 2020.	Henkilöstön sitoutuneisuus oli vahvalla tasolla. Henkilöstökyselyyn vastasi 91 prosenttia työntekijöistä. 85 prosenttia työntekijöistä koki tulevaisuuden kohdeksi kunnioittavasti. Tämä tulos ylittää selvästi globaalit, hyvänä tasona pidettävät vertailukohdat.
	Henkilöstön vapaaehtoinen vaihtuvuus, % ³⁾	Pitää henkilöstön vapaaehtoinen vaihtuvuus alle markkinatason	7,6 %	8,5 %
	Henkilöstön sukupuoli-jakauma, %	Tasapainoisempi sukupuoli-jakauma	11 % naisia, 89 % miehiä	12 % naisia, 88 % miehiä
	Sukupuolijakauma johtajatasoissa tehtävissä, %	20 % naisia johtajatasoissa vuoteen 2020 mennessä	18 %	17 %
Ihmisoikeudet, korruption-vastaisuus ja lahjonta	Eettisen ohjesäännön koulutuksen saaneiden työntekijöiden osuus, %	100 %	90 % lähes 58 000 työntekijästä 64 maassa	94 % 25 000 työntekijästä 16 maassa
	Toimittajien eettisen ohjesäännön allekirjoittaneiden keskeisimpien toimittajien osuus, %	100 %	95 %	89 %
	Jakelijoiden eettisen ohjesäännön allekirjoittaneiden jakelijoiden osuus, %	100 %	100 % jakelijoistamme Kiinassa ja 87 % jakelijoistamme muualla maailmassa	100 % jakelijoistamme Kiinassa ja 75 % jakelijoistamme muualla maailmassa

¹⁾ Ympäristötoiminnan taso on raportoitu ISO 14064 -standardin ja Greenhouse Gas Protocol, Corporate Accounting and Reporting -standardin ja Corporate Value Chain (scope 3) -raportointistandardin mukaisesti. Scope 2 -päästöt on laskettu käyttämällä kaksoisraportoinnin periaatteita, jotka perustuvat GHG-protokollan scope 2 -ohjeistukseen (markkinalähtöinen ja aluekohtainen menetelmä). RES-GO-alkuperäistakuita, jotka perustuvat EECs (European Energy Certificate System) -järjestelmään, sekä joitakin toimittajakohtaisia instrumentteja on käytetty vihreän sähkön hankinnassa. Mitopro Oy on varmentanut KONEen kasvihuonekaasupäästöt ja vedenkulutuksen KONEen tuotantoyksiköissä. Päästökertoimet perustuvat seuraaviin tietolähteisiin: DEFRA (UK Department for Environment, Food & Rural Affairs), World Resources Institute GHG Emission Factors Compilation, ja AIB European Residual Mix Report. Suomen osalta on käytetty toimittajakohtaisia kertoimia.

²⁾ Tapaturmista aiheutuvat vähintään yhden päivän poissaolot miljoonaa työtuntia kohden

³⁾ 12 kk:n aikana vapaaehtoisesti lähteneet työntekijät (joilla on vakituinen sopimus) jaettuna 12 kk:n työntekijöiden keskimääräisellä lukumäärällä

YMPÄRISTÖÖN LIITTYVÄT ASIAT

KONEen tavoite on olla edelläkävijä ilmastonmuutoksen torjunnassa, ja tätä tukevat ympäristötavoitteet vuosille 2017–2021 ovat johtava asema vähähiilisten People Flow® -ratkaisujen toimittajana sekä tehokkaat vähähiiliset toiminnot. Erinomaisuus ympäristöasioissa -ohjelmamme tukee meneillään olevaa kaupunkiympäristön muutosta älykkäiksi ekokaupungeiksi, vähähiiliseksi yhteisöiksi ja nollaenergiarakennuksiksi. Resurssi- tehokkuuden parantaminen on yksi tärkeimmistä painopiste- alueistamme.

Ympäristöpolitiikkansa mukaisesti KONE tarjoaa innovatiivisia, turvallisia, korkealaatuisia ja ekotehokkaita tuotteita ja palveluita. Pyrimme jatkuvasti vähentämään kaikkia toiminnastamme aiheutuvia ympäristövaikutuksia. Työskentelemme myös yhdessä toimittajiemme ja asiakkaidemme kanssa lisätäksimme ympäristötietoisuutta ja minimoidaksemme toimintojemme hiilijalanjäljen. Haluamme tällä tavalla tehostaa energian, materiaalien ja veden käyttöä. KONEen tai sen yhteistyökumppaneiden toiminnan kannalta olennaisia ympäristövaatimuksia asetetaan myös KONEen eettisessä ohjesäännössä, toimittajien eettisessä ohjesäännössä, jakelijoiden eettisessä ohjesäännössä, KONEen globaaleissa toimitilaperiaatteissa ja globaaleissa ajoneuvopolitiikassa.

KONEen tarjoama

Merkittävimmät liiketoiminnastamme aiheutuvat ympäristövaikutukset liittyvät KONEen ratkaisujen sähkökulutukseen niiden elinkaaren aikana. Tämä korostaa energiatehokkuutta parantavien innovaatioiden merkitystä. Vuoden aikana, KONEen tuotteet saivat lisää ISO 25745 -energiatehokkuusstandardin mukaisia luokituksia, kun KONE MonoSpace® 700 - ja KONE TranSys™ -hissit saivat hisseille parhaan mahdollisen A-luokituksen ja KONE TravelMaster™ 120 -liukuportaat saivat liukuportaille parhaan mahdollisen A+++ -luokituksen. Huippuluokituksia on myönnetty aiemmin 16 KONEen hissi- tai liukuporrasmallille.

Vuonna 2019, useat KONEen tuotteet saivat Singaporen Green Building Product (SGBP) -luokituksen huippuarviot joko ensimmäistä kertaa tai saivat uudestaan jo aiemmin saadun arvion. KONE on ensimmäinen hissi- ja liukuporrasalan yritys, joka on saavuttanut huippuarvioita vertikaalisen liikenteen kategoriassa. Yhteensä kahdeksan KONE-tuotetta on jo saanut SGBP-luokituksen, jonka perusteella näitä tuotteita suositellaan Green Mark -luokiteltuihin vihreisiin rakennuksiin. Ruotsissa KONE sai Byggarubedömningen-ympäristöarvointiyhdistyksen (BVB) hyväksytyt arvion kolmelle liukuporrasmallille aiemmin saatujen useiden hissiarvioiden lisäksi. BVB on voittoa tavoittelematon organisaatio, joka arvioi rakentamisen ratkaisuja ja edistää kestävien rakennusmateriaalien käyttöä.

KONE sai katsauskauden aikana useita saavutuksia käyttämiensä materiaalien ja tuotantoketjun ympäristö- ja terveysvai-

kutusten läpinäkyvyyteen liittyen. Osana KONEen uuden DX-sarjan hissien lanseerausta julkaisimme ulkoisesti varmennetut ympäristötuoteselosteet useille volyyminhisille. Julkaisimme myös terveyttä koskevat tuoteselosteet useille volyyminhisille ja KONE TravelMaster™ 110 -liukuportaille, joka on KONEen suosituin liukuporrasmalli.

Oma toiminta

KONEen tavoitteena on pienentää hiilijalanjälkeä suhteessa liikevaihtoon kolme prosenttia vuosittain. Vuoden 2019 toiminnan hiilijalanjälki julkistetaan vuoden 2020 toisella vuosineljänneksellä. Vuonna 2018 ylitimme tämän tavoitteen KONEen toiminnan hiilijalanjäljen (scope 1, 2 ja 3) suhteessa liikevaihtoon pienentyessä 4,0 % vuoteen 2017 verrattuna, kun liikevaihdon kehitys lasketaan vertailukelpoisin valuuttakurssein. Scope 1 ja 2 kasvihuonekaasupäästöjen hiilijalanjälki suhteessa liikevaihtoon laski 5,5 %. Vuonna 2018 KONEen toimintojen absoluuttinen hiilijalanjälki oli 318 400 tonnia hiilidioksidiekvivalenttia (2017: 312 000, luku uudelleenarvioitu). KONEen hiilijalanjälkeen liittyvä data on varmennettu ulkoisesti.

KONEen omassa toiminnassa eniten hiilidioksidipäästöjä syntyy yhtiön logistiikkatoiminnoista (2018: 51 %), ajoneuvokannasta (31 %) sekä sähkökulutuksesta ja kaukolämmöstä KONEen toimipaikoissa (10 %). Yksi suuri saavutus hiilijalanjäljen vähentämisessä liittyi sähkökulutuksen ja kaukolämmön päästöjen vähenemiseen 5,6 % absoluuttisesti mitattuna. Vuonna 2018 33 % (2017: 30 %) kaikesta KONEen toimipisteissä kulutetusta sähköstä oli tuotettu uusiutuvilla energianlähteillä. Tavoitteenamme on, että tämä luku ylittää 50 % vuoteen 2021 mennessä. Lisäksi, KONEen pitkän aikavälin tavoite (2030) jätteenkäsittelylle on 0 % kaatopaikkajätettä tuotantoyksiköstämme. Vuonna 2018 tuotantolaitosten kaatopaikalle menevän jätteen osuus laski 0,6 prosenttiin (2017: 0,8 %).

Uudessa-Seelannissa KONEen maaorganisaatio säilytti Toitū Envirocaren myöntämän carbonZero™-sertifiointin. Sertifiointi antaa yhtiöille tunnustusta niiden pyrkimyksistä hallita, vähentää ja neutralisoida kasvihuonekaasupäästöjä. Lisäksi, KONE Itävalta oli hiilineutraali vuonna 2019 kompensoimalla päästöjään uusiutuvan energian tuottamisen tukemisella Malissa ja Intiassa.

KONE käyttää ISO 14001 -ympäristöjärjestelmää ympäristösuorituskykynsä parantamiseksi. Järjestelmä kattaa konsernitoiminnot sisältäen kaikki tutkimus- ja tuotekehitys- sekä tuotantoyksiköt, ja 26 merkittävää tytäryhtiötä. Lisäksi kahdella Euroopassa sijaitsevalla KONEen tuotantoyksiköllä on ISO 50001 -energihallintajärjestelmän sertifiointi. Vuoden 2019 lopussa 91 % (90 %) strategisista toimittajista oli ISO 14001 -sertifioituja, kun tavoite on 100 prosenttia.

HENKILÖSTÖ JA SOSIAALISET ASIAT

Työntekijöiden lukumäärä

	1–12/2019	1–12/2018
Työntekijöiden lukumäärä kauden lopussa	59 825	57 359
Työntekijöiden keskimääräinen lukumäärä	58 369	56 119

Henkilöstö markkina-alueittain

	31.12.2019	31.12.2018
EMEA	23 306	22 645
Amerikka	7 632	7 465
Aasian ja Tyynenmeren alue	28 887	27 249
Yhteensä	59 825	57 359

Henkilöstöstrategia

KONEen henkilöstöstrategian tavoitteena on varmistaa yrityksen henkilöstön saatavuus, sitoutuneisuus, motivaatio ja jatkuva kehittyminen. Eettiset periaatteet ohjaavat kaikkia KONEen toimintoja. Henkilöstöllä on oikeus turvalliseen ja terveelliseen työympäristöön, henkilökohtaiseen hyvinvointiin, yhdistymisvapauteen, kollektiiviseen neuvottelu-oikeuteen sekä kaikenlaisesta syrjinnästä ja häirinnästä vapaaseen työympäristöön. Kasvataaksemme sisäisesti tietoutta häirinnästä ja siitä, miten siihen voi puuttua kehitimme ja otimme käyttöön aiheeseen liittyvän videon johtajavetoisissa palaverissa vuonna 2019.

Edistämme aktiivisesti monimuotoisuutta, ja arvomme tukevat meitä osallistavan yrityskulttuurin rakentamisessa. Vahvistaaksemme globaalia näkemystämme ja ymmärrystämme asiakkaista ja markkinoista, olemme asettaneet tavoitteita tiimimme monimuotoisuudelle. Raportointivuonna KONEen palveluksessa oli 145 (139) kansallisuuden edustajia. Valtaosa, 89 % (88 %), työntekijöistämme on miehiä. Tavoitteenamme on tasapainoisempi sukupuolijakauma. Kohdistettujen rekrytointitoimenpiteiden ja seuraajasuunnittelun johdosta naisten osuus johtajatasoissa kasvoi 18 (17) prosenttiin, mikä on lähempänä 20 prosentin globaalia tavoitetasoamme (2020 mennessä) kuin koskaan aiemmin. Toteutimme vuoden aikana palkka-arvioinnin suurimmassa osassa KONE-maita, ja teimme muutoksia suoritukseen ja markkinatasovertailuun perustuen. Palkka-arvioinnin perusteella naisten ja miesten palkat ovat KONEella globaalisti samalla tasolla. Paikallisella tasolla on vielä eroavaisuuksia, joihin puutummme.

Yksi strategisista tavoitteistamme on olla erinomainen työpaikka, ja mittaamme tavoitteessa onnistumista henkilöstön sitoutumisella ja siihen liittyvällä Pulse-henkilöstökyselyllä. Vuonna 2019 keskityimme saattamaan loppuun edellisvuoden kyselyn perusteella sovitut toimenpiteet. Lisäksi järjestimme aiheeseen liittyviä Pulse Talks -keskusteluita koko organisaatiossa. Näihin keskusteluihin osallistui melkein 80 prosenttia työntekijöistä, ja keskustelut jatkuvat tammikuussa 2020. Keskustelujen tarkoitus on keskustella jo tehdyistä toimenpiteistä ja ylläpitää dialogia työntekijöiden kanssa ennen seuraavaa henkilöstökyselyä.

Seuraava henkilöstökysely on suunniteltu pidettävän toukuussa 2020.

Haluamme, että jokaisessa tehtävässä työskentelee siihen parhaiten sopiva ammattilainen, jolla on tehtävän edellyttämät taidot. Edistämme tätä tavoitetta, henkilöstön motivaation ja sitoutuneisuuden kasvua sekä jatkuvaa kehitystä järjestämällä säännöllisesti kehityskeskusteluita vähintään kaksi kertaa vuodessa. Lisäksi työntekijöitä kannustetaan aktiivisesti tekemään henkilökohtaiset kehityssuunnitelmat sekä täydentämään kykyprofiilit.

KONEen ”Menestymme asiakkaan kanssa”-strategiassa asiakkaiden ja käyttäjien tarpeet on asetettu kaiken kehittämisen keskiöön. Henkilöstö on avainasemassa strategian toteutuksessa, ja tämä vaatii uusien kykyjen hankkimista ja kehittämistä johtamisen, digitalisaation, kumppanuuksien, asiakkaan liiketoiminnan ymmärtämisen ja projektinhallinnan osalta. Vuonna 2019 lanseerasimme uusia koulutusohjelmia muun muassa ratkaisumyyntiin ja strategiseen hankintaan. Otimme myös käyttöön KONE 24/7 Connected Services -palveluun liittyvän uuden oppimispelin. Yhteensä KONE tarjosi raportointivuonna yli 4 200 koulutusohjelmaa ja verkkokurssia. Yli 26 000 työntekijää käytti KONEen globaalin oppimisalustan mobiiliversiota oppiakseen esimerkiksi turvallisuudesta, asiakaspalvelusta ja uusista palveluista. Jatkoimme johtajakoulutusohjelmiamme ja lanseerasimme HR-aloitteen KONEen nousevien johtajien kehittämiseksi ja säilyttämiseksi. Vahvistimme koulutuskapasiteettiamme avaamalla uudet koulutuskeskukset Israeliin ja Thaimaahan. KONEella on uusien keskustusten avaamisen jälkeen yhteensä 41 (39) koulutuskeskusta ympäri maailmaa. Thaimaan koulutuskeskus mahdollistaa työntekijöiden kouluttamisen lisäksi myös asiakaskäynnit, ja keskus hyödyntää moderneja oppimiskäytäntöjä kuten VR, AR ja mobiililoppiminen.

Yksi keskeisimmistä osa-alueista KONEen henkilöstöstrategiassa on parhaiden osaajien löytäminen. Vuonna 2019 uudenlaisten kykyjen etsiminen ja monimuotoisuuden lisääminen rekrytointien kautta olivat yksi KONEen rekrytointitiimien fokusalue. Panostus monimuotoisuuden lisäämiseen rekrytoinneissa näkyi suurena määränä hissi- ja liukuporrasalan ulkopuolelta tulevana hakijoina avoimiin työpaikkoihin KONEella. Vuoden

aikana 78 prosenttia kaikista hakijoista tuli muilta aloilta. Onnistuimme myös rekrytoimaan KONEelle yhä enemmän työntekijöitä, joilla on uusia kyvykkyksiä liittyen esimerkiksi digitalisaatioon ja ratkaisumyyntiin. Lisäksi, saimme yli 2 200 hakemusta KONEen vuotuisen kansainväliseen harjoittelijaohjelmaan (International Trainee Program, ITP). Ohjelma tarjoaa useita harjoittelupaikkoja maissa, joissa KONE on läsnä ja se on tarkoitettu yliopisto-opiskelijoille, jotka ovat ainakin puolivälissä opintojaan. KONE myös jatkoi työnantajakuvansa vahvistamista edelleen aktiivisella yhteistyöllä oppilaitosten kanssa.

Toimintamallimme kehittämiseen keskittyvä Accelerate-ohjelma jatkui painopisteen ollessa muutosjohtamisessa. Ohjelman tavoitteena on luoda asiakaskeisempiä työtapoja maaja alue-tasolla sekä globaalisti koko KONEen laajuisesti ja hyödyntää skaalautuvuutta. Vuonna 2019 keskityimme muutostyön jatkamiseen liiketoiminnoissa sekä jo perustetuissa yksiköissä, kuten HR:ssä. Lisäksi lanseerasimme Customer Solutions Engineering - sekä logistiikka-organisaatiot ja uudistimme hankinta-organisaatiota. Nämä kolme organisaatiota käyttävät jo aktiivisesti uusia työskentelytapoja. Transformaatio jatkui Talous-, Asiakaspalvelu-, Teknologia ja Innovaatiot – sekä Laatu-toiminnoissa.

KONE järjestää vuosittain European Employee Forum -tapahtuman, jossa ylin johto ja työntekijöiden edustajat keskustelevat eri aihepiireistä työturvallisuudesta liiketoiminnan kehittämiseen. Henkilöstön jatkuva osallistuminen yhtiön kehittämiseen varmistetaan 2–4 kertaa vuodessa kokoontuvan pienemmän työryhmän tapaamisissa. Vuonna 2019 tapahtuman teema oli KONEen uudet palvelut ja ratkaisut.

Työehtosopimuksia hallitaan kansallisella tasolla, sillä niitä koskeva lainsäädäntö vaihtelee maittain.

Työturvallisuus

Työturvallisuuden parantaminen oli edelleen yksi KONEen ensisijaisista prioriteeteista. KONE jatkoi yhtiönlaajuisen turvallisuudenjohtamisjärjestelmän implementoimista. Järjestelmä ohjaa meitä jatkuvaan parantamiseen. Kaikki työntekijät kutsuttiin uuteen yleiseen turvallisuuskoulutukseen oppimaan uudesta turvallisuudenjohtamisjärjestelmästä sekä KONEen terveys- ja turvallisuuspolitiikasta. Vuoden 2019 lopussa 52 000 työntekijää oli suorittanut koulutuksen. KONEen työntekijöille järjestetään kullekin tehtävälle relevanttia työterveys- ja turvallisuuskoulutusta, joka mahdollistaa ammattimaisen ja turvallisen työnteon. Vuoden aikana painopiste oli turvallisuustaitojen vahvistami-

IHMISOIKEUDET, KORRUPTION VASTAISUUS JA LAHJONTA

KONEen eettisessä ohjesäännössä määritellään sitoutumisemme lahjomattomuuteen, rehellisyyteen ja reiluun peliin. Eettisessä ohjesäännössä käsitellään lakien ja määräysten noudattamiseen, työympäristöön ja ihmisoikeuksiin, petosten, lahjonnan ja korruption torjuntaan (sisältäen ohjeistuksen liikelahjoihin ja edustustoimintaan liittyen), terveyteen ja turvallisuuteen, syrjintään, reiluun kilpailuun, eturistiriitoihin, tuotteiden ja palveluiden markkinointiin sekä ympäristöön ja kestäväan kehitykseen liittyviä asioita.

Kaikilta KONEen työntekijöiltä edellytetään eettiseen ohjesääntöön tutustumista ja sen noudattamista sekä ohjesäännön vastaisesta toiminnasta raportointia sitä varten järjestettyjen kanavien kautta. Sisäisten raportointikanavien lisäksi KONEella on luottamuksellinen ulkoisen palveluntarjoajan raportointika-

nessa interaktiivisten oppimistapojen ja mobiilityökalujen avulla. Esimiehet valvovat säännöllisin auditoinnein KONEen periaatteiden, prosessien ja määriteltyjen työtapojen noudattamista. Mikäli poikkeamia havaitaan, ryhdytään korjaaviin toimenpiteisiin. Myös prosessiauditoinneissa kiinnitetään huomiota turvallisuuteen ja mahdollisiin sen estäviin tekijöihin. Jos auditoinneissa löydetään puutteita, työ keskeytetään kunnes turvallinen työmetodi on tunnistettu.

Vuonna 2019 KONEen työtapaturmataajuus (Industrial Injury Frequency Rate, IIFR) parani ja oli 1,7 (2018: 2,1). Tavoitteemme on nolla tapaturmaa. Työtapaturmasta keskimäärin aiheutuneiden poissaolopäivien määrä oli 33,7 päivää (27,4). Lisäksi turvallisuushavainnot, jotka auttavat KONEtta parantamaan turvallisuutta proaktiivisesti, kasvoivat 21,3 prosenttia. Vuoden 2019 lopussa KONE Safety Solution -mobiilityökalu turvallisuushavaintojen raportointiin ja analysointiin oli käytössä kaikissa KONE-maissa. Vuoden 2019 tavoitteena oli parantaa turvallisuushavaintojen laatua, analyysia ja tutkintaa. KONEen turvallisuusviikko järjestettiin kaikissa KONE-yksiköissä toukokuussa 2019, ja viikon painopisteenä oli turvallinen työympäristö. Viikon aikana järjestettiin lukuisia turvallisuusaiheisia tapahtumia sisäisille ja ulkoisille sidosryhmille. Työntekijöitä koulutettiin esimerkiksi liittyen valmiuksiin ja toimintaan hätätilanteissa, jotta työntekijät olisivat turvassa ja pystyisivät tukemaan asiakkaita ja loppukäyttäjiä vaarallisissa sääoloissa.

Hissien, liukuportaiden ja automaattioivien turvallisuuden parantaminen on kaikkien osapuolten – teknologiatoimittajien, huoltopalvelujen toimittajien, kiinteistöjen omistajien ja laitteiden käyttäjien – asia. KONE auttaa asiakkaitaan tunnistamaan ja ratkaisemaan tilanteita, jotka voisivat johtaa turvallisuusriskeihin. Kommunikoimme aktiivisesti turvallisuudesta, järjestämme tapahtumia ja tarjoamme asiakkaillemme ja laajemmallekin joukolle koulutusta ja opetusmateriaalia edistääksemme laitteiden turvallista käyttöä.

KONEella oli joulukuun 2019 lopussa 59 825 (31.12.2018: 57 359) työntekijää. Keskimääräinen työntekijöiden määrä oli 58 369 (1–12/2018: 56 119). Henkilöstön vapaaehtoinen vaihtuvuus oli 7,6 % (8,5 %). Raportointikauden henkilöstökulut olivat yhteensä 3 048 (2 818) miljoonaa euroa. KONEen työntekijöistä maantieteellisesti 39 % (31.12.2018: 39 %) oli EMEA-alueella, 13 % (13 %) Amerikassa ja 48 % (48 %) Aasian ja Tyynenmeren alueella.

nava, KONE Complicance Line, johon kaikilla työntekijöillä on pääsy puhelimitse tai verkossa. Työntekijät voivat tehdä ilmoituksen omalla kielellään ja nimettömästi, mikäli paikallinen tietosuoja lakia sen sallii.

KONEen Compliance-yksikön henkilöstö tukee työntekijöitä eettisen ohjesäännön noudattamiseen liittyvissä asioissa. Lisäksi sekä konserni- että paikallistasolla toimivat komiteat antavat neuvoja ja tekevät päätöksiä esimerkiksi työntekijöiden rikkomuksiin sekä ihmisoikeuksiin ja korruption liittyvien väitteiden tutkinnassa.

KONE suunnitteli ja lanseerasi uuden eettisen ohjesäännön verkkokurssin kaikille KONEen työntekijöille vuonna 2018. Kurssi kattaa esimerkiksi eturistiriitoihin, reiluun kilpailuun, lahjonnanvastaisuuteen, yksityisyydensuojaan, työturvallisuuteen,

häirintään ja syrjintään sekä lahjoihin ja edustustoimintaan liittyviä aiheita. Kurssi keskittyy vahvasti sellaisiin skenaarioihin, jotka voisivat olla työntekijöiden päivittäin kohtaamia tilanteita. Kursin globaali lanseeraus saatiin päätökseen vuonna 2019, ja kurssi on nyt saatavilla 37 kielellä. 90 % niistä 64 maan lähes 58 000 työntekijästä, jotka saivat koulutukseen tehtäväkseen, on suorittanut sen. Esimiehille ja muille kohderyhmille järjestetään säännöllisesti myös henkilökohtaista koulutusta. Vuonna 2019, yli 3 000 työntekijää sai henkilökohtaista koulutusta.

KONEen yleistä eettistä ohjesääntöä täydentävät toimittajien eettinen ohjesääntö ja jakelijoiden eettinen ohjesääntö, jotka ovat saatavilla useilla eri kielillä. KONEen toimittajia koskevassa eettisessä ohjesäännössä määritellään toimittajille asetetut vaatimukset. Siinä käsitellään esimerkiksi lakien noudattamista, eettistä käytöstä, nollatoleranssiamme lahjonnan ja korruption suhteen sekä työelämään ja ihmisoikeuksiin, terveyteen ja turvallisuuteen sekä ympäristöön liittyviä edellytyksiämme. KONE voi päättää sopimuksensa ohjetta rikkovan toimittajan kanssa.

KONE edellyttää toimittajiansa noudattavan toimittajien eettistä ohjesääntöä kaikessa toiminnassaan KONEen, omien työntekijöidensä ja alihankkijoidensa kanssa sekä kolmansien osapuolten kanssa, mukaan lukien julkis- ja paikallishallinnon edustajat. Kaikkien uusien toimittajien on allekirjoitettava ohjesääntö. Vuoden 2019 lopussa 95 % (89 %) nykyisistä ei-

tuotteisiin liittyvistä ja suorista materiaalitoimittajista oli allekirjoittanut ohjesäännön. Kyseisen ryhmän laajuutta laajennettiin edelleen vuonna 2019 kattamaan ei-tuotteisiin liittyvät toimitajat. KONE tekee ajoittaisia tarkastuksia siitä, miten toimittajat noudattavat eettistä ohjesääntöä.

KONEen jakelijoiden eettinen ohjesääntö käsittelee samoja aiheita kuin toimittajien eettinen ohjesääntö. Yhteistyökumppaneina jakelijoidemme odotetaan yhtä lailla noudattavan ohjesäännön vaatimuksia kaikessa toiminnassaan KONEen, omien työntekijöidensä, asiakkaidensa ja alihankkijoidensa kanssa sekä kolmansien osapuolten kanssa, mukaan lukien julkis- ja paikallishallinnon edustajat. Tavoitteenamme on, että kaikki jakelijamme ovat allekirjoittaneet ohjesäännön. Vuoden 2019 lopussa 100 % (100 %) jakelijoistamme Kiinassa ja 87 % (75 %) jakelijoistamme muualla maailmassa on allekirjoittanut ohjesäännön.

Kaikki kolme ohjesääntöä ovat saatavilla KONEen verkkosivuilla osoitteessa www.kone.com.

Vuonna 2019 ulkopuolinen taho toteutti KONEelle ylätason ihmisoikeuksiin liittyvän riskiarvioinnin, joka sisälsi olennaisten politiikkojen ja prosessien läpikäynnin sekä johdon haastatteluja. Yksi tärkeimmistä painopistealueistamme jatkossa on ihmisoikeudet tuotantoketjussa. Olemme käynnistäneet ihmisoikeuksiin liittyvän verkoston työntekijöistä, ja valmistelemme pilotti-projektia toimittajien ihmisoikeusarvioinneille.

Tutkimus ja kehitys

Tutkimus- ja kehitysmenot

	10-12/2019	10-12/2018	Muutos	1-12/2019	1-12/2018	Muutos
Tutkimus- ja kehitysmenot, Me	48,0	44,8	7,1 %	170,9	164,0	4,2 %
Osuus liikevaihdosta, %	1,8	1,8		1,7	1,8	

KONEen visiona on tarjota paras käyttäjäkokemus tarjoamalla asiakkaille ja loppukäyttäjille helppoutta, tehokkuutta ja elämyksiä. Menestymme asiakkaan kanssa -strategian mukaisesti KONEen tavoitteena on erottautua kilpailijoista entistä selkeämmin asettamalla asiakkaiden ja käyttäjien tarpeet kaiken kehittämisen keskiöön. KONE nopeuttaa uusien palveluiden ja ratkaisujen tuontia markkinoille tekemällä läheisempää yhteistyötä asiakkaiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa.

Tutkimus- ja tuotekehitysmenot olivat 170,9 miljoonaa euroa eli 1,7 % liikevaihdosta tammijoulukuussa 2019. Tutkimus- ja tuotekehitysmenot sisältävät sekä uusien tuote- ja palvelukonseptien kehittämisen että olemassa olevien ratkaisujen ja palveluiden jatkokehityksen.

Vuoden 2019 aikana KONE teki päivityksiä ja parannuksia olemassaolevaan tarjoomaansa ja lanseerasi uuden hissimalliston.

Ensimmäisellä vuosineljänneksellä paransimme 24/7 Connected Services -palvelun analytiikkatyökaluja ja sensoreita. Toi-

sella vuosineljänneksellä teimme päivityksiä KONE MiniSpace™ -tarjoamaan asuinrakentamisen segmentissä Intiassa parantaen hissien energiatehokkuutta, turvallisuutta ja luotettavuutta

edelleen. Kiinassa laajensimme modernisointiliiketoiminnan kattavuutta. Kolmannella vuosineljänneksellä jatkoimme modernisointitarjoomamme kehitystä. Paransimme esimerkiksi Intian modernisointitarjooman joustavuutta. Toimme myös suuriin projekteihin uuden ratkaisun, joka parantaa käyttäjäkokemusta modernisointiprojektin aikana ja auttaa vähentämään aikaa, jolloin laitteet eivät ole käytössä.

Neljännellä vuosineljänneksellä KONE lanseerasi KONE DX -sarjan his-

sit, joissa on sisäänrakennetut tietoyhteydet ja entistä parempi käyttäjäkokemus. Uusi hissimallisto hyödyntää KONEen digitaalista alustaa, ja mahdollistaa asiakkaille lisäsovellusten ja -palveluiden räätälöinnin ja yhdistämisen hisseihin koko rakennuksen elinkaaren ajan. Avointen ohjelmistorajapintojen (API) ansiosta erilaisten kolmansien osapuolten laitteiden, sovellusten ja palveluiden hallinta ja integrointi uusiin ja olemassa oleviin järjestel-

KOHOKOHTIA 2019

- KONE lanseerasi KONE DX -sarjan hissit, joissa on sisäänrakennetut tietoyhteydet ja entistä parempi käyttäjäkokemus

miin on helppoa. KONEen asiakkaille tärkeimpiä etuja on mahdollisuus mukauttaa ja päivittää hissikokemus nykyisten ja tulevien tarpeiden mukaan. Hissien käyttäjille uusi hissimallisto tuottaa räätälöityjä käyttökokemuksia monille aisteille. Lisäksi KONE DX -sarjan hissit tuovat nykyiseen tarjoomaan useita muita parannuksia, kuten tahroja ja naarmuja ehkäisevät antibakteeriset pin-

nat sekä vastuullisen materiaalivalikoiman, joka täyttää esimerkiksi BREEAM- ja LEED-järjestelmien vaatimukset rakennusten ympäristösertifioinnille. Uudet KONE DX -sarjan hissit ovat saatavilla Euroopassa joulukuusta 2019 alkaen ja muilla markkina-alueilla vuosien 2020–2021 aikana. Uusi KONE DX -sarja tulee korvaamaan nykyisen KONE-hissimalliston.

Muutokset johtokunnassa

Tammi-joulukuussa 2019 KONE tiedotti muutoksista johtokunnassa. Maciej Kranz (54, MBA, Business Administration) nimettiin KONEen teknologiajohtajaksi Teknologia ja innovaatiotyksikköön ja johtokunnan jäseneksi 1.7.2019 alkaen. Maciej Kranz seuraa tehtävässään Tomio Pihkalaa (43, konetekniikan diplomi-insinööri), joka nimitettiin KONEen uuslaiteliiketoimin-

nasta vastaavaksi johtajaksi 1.7.2019 alkaen. Tomio Pihkala seuraa tehtävässään Heikki Leppästä, joka toimi uuslaiteliiketoiminnasta vastaavana johtajana ja johtokunnan jäsenenä vuodesta 2005 lähtien. KONEen palveluksessa vuodesta 1982 ollut Heikki Leppänen päätti jättää tehtävänsä ja keskittyä luottamustehtäviin.

Muita tapahtumia

Euroopan komissio teki vuonna 2007 päätöksen liittyen johtavien hissi- ja liukuporrasyritysten, mukaan lukien KONEen paikallisten tytäryritysten, väitettyihin kilpailua rajoittaviin toimiin paikallisilla markkinoilla Saksassa, Luxemburgissa, Belgiassa ja Hollannissa ennen vuoden 2004 alkua. Vuonna 2007 myös Itävallan kartellioikeus teki päätöksen liittyen suurimpien hissi- ja liukuporrasyritysten, mukaan lukien KONEen paikallisen tytäryrityksen, väitettyihin kilpailua rajoittaviin toimiin Itävallan paikallisilla markkinoilla ennen vuoden 2004 puoliväliä. KONEen aiemmin tiedottaman mukaisesti eräät yritykset ja julkisyhtei-

söt ovat nostaneet kyseisiin vuoden 2007 päätöksiin liittyviä vahingonkorvauskanteita päätösten osalta kyseisissä maissa. Kanteet on nostettu useita päätöksiin liittyviä yhtiöitä vastaan tietyt KONEen yhtiöt mukaanlukien. Kaikki kanteita koskevat oikeudenkäynnit ovat erillisiä ja ne ovat eri vaiheissa. Vastaajien yhteisvastuullisesti korvattavaksi vaadittu summa oli yhteensä 166 miljoonaa euroa joulukuun 2019 lopussa (30.9.2019: 166 miljoonaa euroa). KONE pitää vahingonkorvauskanteita perusteettomina. Varausta ei ole tehty.

Merkittävimmät riskit

KONE on alttiina riskeille, jotka voivat johtua yhtiön operatiivisesta toiminnasta tai liiketoimintaympäristössä tapahtuvista muutoksista. Alla kuvatuilla riskitekijöillä voi mahdollisesti olla haitallinen vaikutus KONEen liiketoimintaan tai taloudelliseen tilaan ja siten yhtiön arvoon. Myös muut riskit, joista KONE ei ole tällä hetkellä tietoinen, tai joiden ei tällä hetkellä katsota olevan merkittäviä, voivat kuitenkin muodostua merkittäviksi tulevaisuudessa.

STRATEGISET RISKIT

Taloudelliset syklit ja erityisesti rakennusmarkkinoiden aktiviteetin taso vaikuttavat KONEen tuotteiden ja palveluiden kysyntään. Kiina muodostaa lähes 30 % KONEen liikevaihdosta, minkä johdosta erityisesti Kiinan rakennusmarkkinan pitkittyneellä laskulla voisi olla negatiivinen vaikutus KONEen kasvuun ja kannattavuuteen.

Geopoliittiset jännitteet ja protektionismi altistivat KONEen edelleen lukuisille liiketoimintariskeille. Sen lisäksi, että niillä on mahdollisia negatiivisia vaikutuksia yleiseen taloudelliseen aktiviteettiin, ne voivat myös vaikuttaa KONEen tuotantoketjun kilpailukykyyn ja johtaa kauppa- ja tullitariffeista johtuvaan kustannusten kasvuun. Merkittävä osa KONEen komponenttitoimittajista sekä tehdaskapasiteetista sijaitsee Kiinassa.

Markkinakysynnän tason lisäksi KONEen tarjoaman kilpailukyky on avaintekijä KONEen toiminnan kasvulle ja kannattavuudelle. Epäonnistuminen asiakkaiden vaatimusten, kilpailijoiden tarjoaman, ekosysteemien ja liiketoimintamallien tai sääntelyn muutosten ennakoimisessa tai niihin vastaamisessa voisi johtaa KONEen tarjoaman kilpailukykyyn heikentymiseen. Lisäksi, hissi- ja liukuporrasalan kilpailukentässä meneillään olevat rakenteelliset muutokset sekä asiakkaiden konsolidoituminen esimerkiksi Kiinassa voisi vaikuttaa markkinadynamiikkaan ja KONEen markkinaosuuteen.

OPERATIIVISET RISKIT

Sitoutuneet työntekijät, joilla on tarvittava osaaminen ja taidot, ovat avainasemassa KONEen strategian onnistuneessa toteuttamisessa. Hissi- ja liukuporrasalan liiketoimintamallien ja työskentelytapojen muuttuessa organisaatiolta edellytetään uudenlaisia valmiuksia ja yksittäisiltä työntekijöiltä uudenlaisten taitojen kehittämistä liittyen esimerkiksi digitalisaatioon. Samalla kilpailu taitavasta kenttähenkilökunnasta kasvaa, ja tarvittavien resursien varmistaminen sekä osaamisen kehittäminen on kriittistä. Epäonnistumisella näiden valmiuksien kehittämisessä ja turvaamisessa, tai niiden hankkimisessa rekrytointien kautta, voisi olla negatiivinen vaikutus KONEen kasvuun ja kannattavuuteen.

Riskienhallinta

Riski	Toimenpiteet riskien lieventämiseksi
Talustilanteen heikentyminen, erityisesti Kiinassa	KONE pyrkii jatkuvasti parantamaan kilpailukykyään kaikissa liiketoiminnoissa sekä kaikilla liiketoiminta-alueilla. KONEella on laaja maantieteellinen kattavuus ja tasapainoinen liiketoimintaportfolio, josta suuri osa on huolto liiketoimintaa.
Geopoliittiset jännitteet, jotka vaikuttavat KONEen toimitusketjun kilpailukykyyn johtavat kustannusten kasvuun tai aiheuttavat mahdollisia häiriöitä	KONE seuraa aktiivisesti sovellettavan ja relevantin sääntelyn, toimintaperiaatteiden ja kauppasääntöjen kehitystä ja arvioi KONEen toimitusketjun ja hankintakanavien kilpailukykyä ja elinvoimaisuutta. KONE pyrkii lieventämään tariffien vaikutuksia esimerkiksi hakemalla mahdollisuuksien mukaan helpotuksia niihin. KONE suhtautuu korostetun varovaisesti liiketoimiin, joihin saattaa liittyä kansainvälisiä kauppaparoitteita.
KONEen kilpailukykyyn vaikuttavat muutokset kilpailija- tai asiakaskentässä, asiakkaiden vaatimuksissa tai kilpailijoiden tarjoamisissa	KONEen tavoitteena on olla toimialan johtaja investoimalla tutkimus- ja kehitystyöhön ja käyttämällä avoimen innovaation lähestymistapaa. KONE myös seuraa tarkasti markkinan ja toimialan nousevia trendejä, ja monitoroi aktiivisesti mahdollisuuksia konsolidaatioon alalla.
Epäonnistuminen organisaation tarvitsemien valmiuksien ja kykyjen varmistamisessa sekä kehittämisessä	KONE arvioi jatkuvasti valitun strategian toteutukseen vaadittavia taitoja ja kyvykkyyksiä ja kehittää ja/tai hankkii näitä kykyjä sisäisistä kykypoolista tai ulkoisilta toimittajilta. KONEella on myös kattava määrä koulutusohjelmia kriittisten kyvykkyyksien säilyttämiseen ja kehittämiseen.
Komponenttien ja alihankitun työvoiman saatavuuteen liittyvät riskit	KONEen hankintaprosesseissa tunnistetaan kriittiset toimittajat sekä hankintakategoriat ja tehdään hankintojen hajauttamista, monivuotisia sopimuksia, optioita ja muita toimenpiteitä tarjonnan saatavuuden varmistamiseksi. KONE on myös kehittänyt monikansallisia alihankintapooloja varmistaakseen alihankkijoiden kapasiteetin paikallisella tasolla. Alihankkijoiden kykyjä ja kyvykkyyksiä seurataan ja kehitetään jatkuvasti vastaavasti kuin KONEen omien työntekijöiden kanssa.
Ongelmat tuotelaadussa, turvallisuudessa sekä mainehaitat	Vähentääkseen tuoteriskejä KONE on määritellyt suunnittelu-, toimitus-, tuotanto-, asennus- ja huoltoprosessit sisältäen tiukat laadunvarmistusprosessit. Lisäksi KONEen tavoitteena on läpinäkyvä ja luotettava kommunikointi mainehaittojen ehkäisemiseksi ja haitallisten tapausten hallitsemiseksi. KONEella on myös tiukat hallinnointiperiaatteet.
Keskeytykset KONEen tai sen toimittajien toimintaan	Vähentääkseen toimitusketjun mahdollisten häiriöiden todennäköisyyttä ja niiden vaikutuksia KONE kehittää aktiivisesti liiketoiminnan jatkuvuuden hallintamenetelmiä. KONE myös seuraa merkittävimpien alihankkijoidensa toimintaa, liiketoiminnan jatkuvuuden hallintamenetelmiä, vakavaraisuutta ja kyberturvallisuutta. Tavoitteena on myös varmistaa kriittisten komponenttien ja palveluiden osalta vaihtoehtoisten hankintakanavien saatavuus. KONEella on lisäksi globaali omaisuus- ja keskeytysvakuutusohjelma.
IT-järjestelmien laatu ja luotettavuus sekä kyberturvallisuusriskit	KONEen turvallisuusohjeet määrittelevät kontrollikeinot tiedon suojaukselle sekä toiminnassa ja kehitystyön alla oleville tietojärjestelmille kyberturvallisuusuhkien havaitsemiseksi ja niistä palautumiseksi mahdollisimman nopeasti. KONE toimii ulkopuolisten turvallisuuspalveluntarjoajien kanssa sekä tunnettujen ja luotettavien teknologiapartnereiden kanssa hallitakseen riskejä. KONE tekee testejä, arviointeja ja harjoituksia identifioidakseen riskejä ja varmistaakseen asianmukaisen valmiuden. Löydösten perusteella KONE jatkaa kyberturvallisuuteen liittyvien kyvykkyyksien parantamista. KONEella on lisäksi globaali kyberturvallisuusvakuutusohjelma.
Rahoitusriskit	KONEen rahoitustoiminto vastaa keskitetysti KONEen rahoitusriskien hallinnasta. Tarkempia tietoja rahoitusriskeistä on julkaistu tilinpäätöksen 2019 liitetiedoissa 2.4 ja 5.3.

Valtaosa KONEen toimitusketjussa käytetyistä komponenteista on alihankittu ulkoisilta toimittajilta. KONE myös käyttää huomattavasti alihankittuja asennusresursseja, on ulkoistanut joitakin liiketoiminnan tukiprosesseja ja tekee yhteistyötä kumppaneiden kanssa digitaalisissa palveluissa. Tämän vuoksi KONE altistuu komponenttien ja alihankitun työvoiman saatavuuteen ja kustannuksiin sekä kumppanuuksien jatkuvuuteen liittyville riskeille. Mahdolliset haasteet näiden komponenttien tai resursien hankkimisessa tai mahdolliset laatuongelmat niihin liittyen

voisivat aiheuttaa liiketoiminnan häiriöitä ja nostaa kustannuksia.

Yhtenä toimialan johtavista yrityksistä KONEella on vahva brändi ja maine. Brändi- ja mainehaitoilla voisi olla vaikutus KONEen liiketoimintaan ja taloudelliseen kehitykseen. Mahdollinen mainehaitta voisi syntyä esimerkiksi onnettomuuden tai merkittävän toimitus- tai tuotelaatuongelman johdosta. Tuotelaadusta tai tuotteiden ja palveluiden turvallisuudesta johtuvilla ongelmilla voisi olla myös vaikutus KONEen taloudelliseen kehitykseen ja asiakkaiden toimintaan.

TURVALLISUUTEEN JA YLLÄTTÄVIIN TAPAHTUMIIN LIITTYVÄT RISKIT

KONEen liiketoiminnot ovat riippuvaisia tuotantolaitosten, hankintakanavien, operatiivisten palvelujärjestelmien ja logistiikka-prosessien toimintavarmuudesta, laadusta ja luotettavuudesta. Tietotekniikka on merkittävässä roolissa KONEen sekä sen toimittajien ja asiakkaiden toiminnassa, ja KONEen liiketoiminta on riippuvainen tiedon laadusta, oikeellisuudesta ja saatavuudesta. Tämä altistaa KONEen IT-häiriöille ja kyberturvallisuusriskeille, sillä operatiiviset informaatiojärjestelmät ja -tuotteet voivat olla alttiita toiminnan keskeytymiselle, tiedon häviämiseksi tai manipuloinnille sekä toimintahäiriöille, mikä puolestaan voi johtaa prosessien ja tuotteiden saatavuuden keskeytyksiin. Arka-luontoisen työntekijä- tai asiakasdatan tietovuodot voivat myös johtaa merkittäviin taloudellisiin seurauksiin ja mainehaittoihin. Kyseiset ongelmat voisivat johtua muun muassa kyberrikoksista, kyberhyökkäyksistä, haittaohjelmista, tietovarkauksista, petoksesta, väärinkäytöksistä tai työntekijöidemme tai myyjiemme tahattomista virheistä. Myös fyysiset vahingot, jotka aiheutuvat esimerkiksi tulipaloista, äärimmäisistä sääilmiöistä, luonnonkatastrofeista tai terrorismista voisivat aiheuttaa häiriötä KONEen tai sen toimittajien liiketoimintaan.

RAHOITUSRISKIT

Merkittävä osa KONEen liikevaihdosta ja tuloksesta on muissa valuutoissa kuin euroissa, mikä altistaa KONEen valuuttakurssien muutoksista aiheutuville riskeille. KONE on myös alttiina rahoituslaitoksiin liittyville vastapuoliriskeille, koska KONEella on merkittäviä summia likvidejä varoja talletettuna, rahoituslaitosten kautta sijoitettuna ja johdannaisissa. Lisäksi, KONE on alttiina riskeille, jotka liittyvät sen asiakkaiden maksukykyyn ja aikatauluun, ja jotka voivat vaikuttaa KONEen rahavirtaan tai johtaa luottotappioihin. Merkittäväillä muutoksilla eri maiden rahoitus- tai verosääntelyssä tai niiden tulkinnoissa voi myös olla merkittävä vaikutus KONEen taloudelliseen kehitykseen, likviditeettiin tai rahavirtaan. Tarkempia tietoja rahoitusriskeistä on julkaistu tilinpäätöksen 2019 liitetiedoissa 2.4 ja 5.3.

SELVITYKSEEN MUISTA KUIN TALOUDELLISISTA TIEDOISTA LIITTYVÄT RISKIT JA NIIDEN HALLINTA

KONEen merkittävimpien riskien arviointi kattaa myös olennaiset ei-taloudelliset riskit. Kirjanpitolain vaatimusten mukaisesti KONE on tunnistanut myös alla oleviin teemoihin liittyvät keskeisimmät riskit riippumatta siitä, ovatko ne KONEelle olennaisia kokonaisuudessaan. Tyypillinen ei-taloudellisen riskin vaikutus riskin toteutuessa olisi mainehaitta. Alla mainittujen riskienhallintakeinojen lisäksi KONE pyrkii maineriskejä ehkäistäkseen avoimeen ja luotettavaan viestintään sekä mahdollisten haitallisten tapausten proaktiiviseen johtamiseen ja niistä oppimiseen.

Ympäristöriskit

KONE tunnistaa, arvioi ja valvoo olemassaolevia ja nousevia ympäristöriskejä aktiivisesti. KONEen ISO 14001-ympäristöjärjestelmän vaatimukseen ja johtamistapaan kuuluu jatkuva ympäristöriskien arviointi. Ympäristöriskejä hallitaan esimerkiksi tekemällä sisäisiä ja ulkoisia tarkastuksia, seuraamalla jatkuvasti sääntelyvaatimuksia sekä osallistamalla aktiivisesti erilaisten ympäristöön liittyvien tutkimus- ja keskustelufoorumien toimintaan.

Vaikka KONEen toimintaan liittyvät ympäristöriskit eivät ole kokonaisuudessaan kovin merkittäviä, merkittävimmät tunnistetut ympäristöriskit liittyvät ilmastomuutokseen. KONE tekee jatkuvasti töitä äärimmäisiin sääilmiöihin valmistautumisessa ja niiden liiketoimintaan ja toimitusketjuun mahdollisesti aiheuttamien vahinkojen ja keskeytysten minimoimisessa. Ilmastomuutokseen liittyvät riskit voivat toteutua myös uuden ympäristölainsäädännön ja sen mahdollisesti aiheuttamien kustannusten kasvun myötä.

Sosiaaliset ja työntekijöihin liittyvät riskit

Turvallisuus on KONEelle tärkeä asia ja mahdolliset onnettomuudet ovat suurimpien sosiaalisten ja työntekijöihin liittyvien riskien joukossa. Onnettomuuksien todennäköisyyttä pienennetään esimerkiksi kattavan koulutuksen, viestinnän, johdonmuokautumisen turvallisuuksiin liittyvien periaatteiden, standardoitujen huolto- ja asennusmenetelmien sekä säännöllisten prosessiauditointien avulla. Suuret korjaukset tai jälkikäteisasennukset julkisissa infrastruktuureissa voivat vaikuttaa useiden ihmisten päivittäiseen elämään, ja niillä voi siten olla mainevaiikutuksia. Turvallisuudella ja laadulla on suuri merkitys tuotteiden suunnittelussa, toimituksessa, tuotannossa, asennuksessa ja huollossa sisältäen tiukat laadunvarmistusprosessit. KONE myös noudattaa globaalisti implementoituja periaatteita mahdollisten onnettomuuksien hallinnassa ja parannusten toteuttamisessa.

Ihmisoikeuksiin liittyvät riskit

Merkittävimmät ihmisoikeuksiin liittyvät riskit esiintyvät toimitusketjussa ja liittyvät työehtoihin ja -oloihin. Kaikkien uusien toimittajien on allekirjoitettava KONEen toimittajien eettinen ohjesääntö (KONE Supplier Code of Conduct), jossa määritellään eettisten liiketoimintaperiaatteiden vaatimukset sisältäen työelämään ja ihmisoikeuksiin liittyvät edellytyksemme. Vuonna 2019 toteuttamamme ihmisoikeuksiin liittyvän riskiarvion perusteella priorisoimme toimenpiteitä toimitusketjun ihmisoikeuksissa. Olemme käynnistäneet ihmisoikeuksiin liittyvän verkoston, ja valmistelemme pilottiprojektia toimittajien ihmisoikeusarvioinneille.

Korruption vastaisuus ja lahjontaan liittyvät riskit

KONE edellyttää korkeita eettisiä standardeja ja eettisten ohjesääntöjen noudattamista omilta työntekijöiltään sekä KONEen yhteistyökumppaneilta. Nämä ohjesäännöt kattavat lukuisia aiheita, esimerkiksi kilpailulainsäädännön, kauppapakkotteiden noudattamisen, työelämä- ja ihmisoikeudet sekä korruption ja lahjonnan kieltämisen. KONEen työntekijöiden tai sen eri sidosryhmien epäeettiset toimintatavat voivat aiheuttaa KONEelle mainehaittoja, minkä lisäksi niillä voi olla myös taloudellisia vaikutuksia. Riski tällaisten toimintatapojen tai käytäntöjen toteutumisesta on otettu huomioon KONEen säännöllisissä auditointiprosesseissa. Lisäksi, globaalin toimivalta- ja hyväksymisohjesääntöön alle kuuluvat prosessit auttavat KONEta pienentämään luvattomiin maksuihin, lahjoituksiin ja sponsorointiin liittyviä riskejä. Olemme ottaneet käyttöön tiukempia tiedonantovaatimuksia eturistiriitalanteisiin liittyen Kiinassa, ja tätä työtä jatketaan globaalilla tasolla vuonna 2020. Tärkein keino tällaisten riskien vähentämiseen sisäisesti on kuitenkin edelleen yrityskulttuurin kehittäminen koulutusten avulla sekä tietoisuutta lisäämällä.

Yhtiökokouksen päätökset

KONE Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidettiin Helsingissä 26. helmikuuta 2019. Kokous vahvisti tilinpäätöksen ja myönsi tili-velvollisille vastuuvapauden tilikaudelta 1.1.–31.12.2018.

Hallituksen jäsenten lukumääräksi vahvistettiin kahdeksan. Hallituksen jäseninä jatkavat Matti Alahuhta, Anne Brunila, Antti Herlin, Iiris Herlin, Jussi Herlin, Ravi Kant, Juhani Kaskeala sekä Sirpa Pietikäinen.

Yhtiökokouksen jälkeen pitämässään kokouksessa hallitus valitsi keskuudestaan puheenjohtajaksi Antti Herlinin ja varapuheenjohtajaksi Jussi Herlinin.

Jussi Herlin valittiin tarkastusvaliokunnan puheenjohtajaksi ja Anne Brunila, Antti Herlin ja Ravi Kant jäseniksi. Anne Brunila ja Ravi Kant ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että merkittävistä osakkeenomistajista.

Antti Herlin valittiin nimitys- ja palkitsemisvaliokunnan puheenjohtajaksi sekä Matti Alahuhta, Jussi Herlin ja Juhani Kaskeala jäseniksi. Matti Alahuhta ja Juhani Kaskeala ovat riippumattomia sekä yhtiöstä että merkittävistä osakkeenomistajista.

Yhtiökokous vahvisti hallituksen puheenjohtajan palkkioksi 55 000 euroa, varapuheenjohtajan palkkioksi 45 000 euroa ja jäsenten palkkioksi 40 000 euroa. Lisäksi vahvistettiin 500 euron kokouspalkkio hallituksen ja valiokuntien kokouksista kuitenkin siten, että muualla kuin Suomessa asuville valiokuntien jäsenille em. kokouspalkkio valiokuntien kokouksista on 2 000 euroa. Vuosipalkkiosta 40 prosenttia suoritetaan KONE Oyj:n B-sarjan osakkeina ja loput rahana.

Yhtiökokous myönsi hallitukselle valtuuden omien osakkeiden hankkimiseen. Osakkeita voidaan hankkia enintään 52 440 000 kappaletta siten, että A-sarjan osakkeita voidaan hankkia enintään 7 620 000 kappaletta ja B-sarjan osakkeita enintään 44 820 000 kappaletta. Valtuutus on voimassa yhden vuoden ajan yhtiökokouksen päätöksestä lukien.

Tilintarkastajiksi valittiin tilintarkastusyhteisö PricewaterhouseCoopers Oy ja KHT Jouko Malinen.

Osakepääoma ja markkina-arvo

Osakepääoma ja markkina-arvo*

	31.12.2019	31.12.2018
A-sarjan osakkeiden lukumäärä	76 208 712	76 208 712
B-sarjan osakkeiden lukumäärä	453 187 148	451 883 955
Osakkeita yhteensä	529 395 860	528 092 667
Osakepääoma, e	66 174 483	66 011 583
Markkina-arvo*, Me	30 180	21 489

* Markkina-arvo lasketaan sekä listaamattomien A-sarjan että listattujen B-sarjan osakkeiden perusteella lukuun ottamatta hankittuja omia osakkeita. A-sarjan osakkeet on arvostettu B-sarjan osakkeen raportointikauden päätöskurssiin.

KONEella on käytössä kaksi erillistä osakepohjaista kannustinjärjestelmää. Toinen osakepohjainen kannustinjärjestelmä on suunnattu KONEen ylimmälle johdolle kattaen noin 60 henkilöä (toimitusjohtaja, johtokunta ja muu ylin johto) ja toinen muille erikseen määriteltäville KONEen avainhenkilöille, yhteensä n. 450 henkilölle. Molempien kannustinjärjestelmien mahdollinen palkkio määräytyy hallituksen vuosittain asettamien strategisista tavoitteista tukevien KPI-mittareiden perusteella. Vuonna 2019 palkkio perustui molemmissa kannustinjärjestelmissä liikevaihdon kasvuun ja kannattavuuteen. Mahdollinen palkkio maksetaan KONE Oyj:n B-sarjan osakkeina sekä rahana siltä osin, mikä tarvitaan kattamaan osakkeista aiheutuvat verot ja veronluontoiset maksut.

Kannustinjärjestelmissä on ansaintajakso mukaan lukien kolmen vuoden pituinen rajoitusjakso. Jos kannustinjärjestelmään kuuluvan henkilön työ- tai toimisuhte päättyy rajoitusjakson aikana, on jo saadut osakkeet palautettava ja oikeus niihin osak-

keisiin, joita ei ole vielä saatu, menetetään. Osana ylimmän johdon osakepohjaista kannustinjärjestelmää on asetettu pitkän aikavälin tavoite omistukselle. Omistustavoite johtokunnan jäsenille on, että jäsenet omistaisivat KONEen osakkeita vähintään viiden vuoden peruspalkkaa vastaavan määrän. Muille ylimmän johdon edustajille omistustavoite on vähintään kahden vuoden peruspalkkaa vastaava määrä.

Joulukuussa 2014 KONE myönsi ehdollisen 2015-optio-ohjelman. Optio-oikeudet 2015 otettiin julkisen kaupankäynnin kohteeksi Nasdaq Helsinki Oy:n pörssilistalla 1.4.2017. Optio-oikeuksia oli yhteensä 1 500 000 kappaletta, joista 131 000 omisti KONE Oyj:n tytäryhtiö. Kullakin optio-oikeudella voitiin merkitä yksi (1) KONEen B-sarjan uusi osake merkintähinnan ollessa 26.2.2019 alkaen 28,75 euroa osakkeelta. Katsauskauden aikana optio-oikeuksilla 2015 merkittiin 1 303 193 uutta B-sarjan osaketta. KONEen 2015-optio-oikeuksien merkintäaika päättyi 30. huhtikuuta 2019. KONE Oyj:n tytäryhtiön hallussa

olleet 131 000 sekä muutoin merkintä-aikana käyttämättömät 6 110 KONEen 2015-optio-oikeutta ovat rauenneet merkintäajan päätyttyä.

31. joulukuuta 2019, KONEen osakepääoma oli 66 174 483 euroa. Osakepääoma koostui 453 187 148 listatusta B-sarjan osakkeesta ja 76 208 712 listaamattomasta A-sarjan osakkeesta.

KONEen markkina-arvo 31. joulukuuta 2019 oli 30 180 miljoonaa euroa ilman konsernin hallussa olevia omia osakkeita. Markkina-arvo lasketaan sekä listaamattomien A-sarjan osakkeiden että listattujen B-sarjan osakkeiden perusteella lukuun ottamatta hankittuja omia osakkeita. A-sarjan osakkeet on arvostettu B-sarjan osakkeen raportointikauden päätöskurssiin.

Omat osakkeet

Omat osakkeet

	1-12/2019
Omien osakkeiden lukumäärä kauden alussa	12 031 814
Muutos omien osakkeiden lukumäärässä kauden aikana	-478 209
Omien osakkeiden lukumäärä kauden lopussa	11 553 605

Joulukuun 2019 lopussa konsernilla oli hallussaan 11 553 605 B-sarjan osaketta. Yhtiön hallussa olevat osakkeet edustavat

2,5 % kaikista listatuista B-sarjan osakkeista, mikä vastaa 1,0 % kaikista äänistä.

Kaupankäynti Nasdaq Helsinki Oy:ssä

Kaupankäynti KONEen osakkeella

		1-12/2019	1-12/2018
Kaupankäynnin kohteena olevien osakkeiden määrä Nasdaq Helsinki Oy:ssä, miljoonaa	kpl	157,0	172,4
Keskimääräinen päivittäinen osakevaihto	kpl	628 085	689 430
Hinnan volyyymilla painotettu keskiarvo	e	49,82	43,68
Osakkeen korkein hinta kaudella	e	59,34	49,13
Osakkeen matalin hinta kaudella	e	41,01	38,05
Osakkeen päätöskurssi kauden lopussa	e	58,28	41,64

Nasdaq Helsinki Oy:n lisäksi KONEen B-sarjan osakkeella käydään kauppaa myös useilla vaihtoehtoisilla markkinapaikoilla. KONEen B-osakkeen vaihdon volyyymi Nasdaq Helsinki Oy:ssä vastasi noin 32,1 % koko niiden vaihdon volyyymistä tammi-joulukuussa 2019 (lähde: Fidessa Fragmentation Index, <http://fragmentation.fidessa.com>).

Rekisteröityjen osakkeenomistajien lukumäärä oli katsauskauden alussa 62 491 ja lopussa 62 100. Yksityisten osakkeenomistajien lukumäärä katsauskauden lopussa oli 58 475, mikä vastaa noin 12,4 % listatuista B-sarjan osakkeista. Katsauskauden lopussa yhteensä 53,3 % KONEen listatuista B-sarjan osakkeista oli hallintarekisteröidyssä ja ulkomaisessa omistuksessa.

Liputusilmoitukset

Tammi-joulukuun 2019 aikana KONE vastaanotti useita Arvo-paperimarkkinalain 9. luvun 5. pykälän mukaisia ilmoituksia BlackRock, Inc.:iltä. Ilmoitukset vastaanotettiin 28. tammikuuta, 30. tammikuuta, 1. helmikuuta, 4. helmikuuta, 7. helmikuuta, 22. toukokuuta, 23. toukokuuta, 2. lokakuuta ja 9. lokakuuta.

Kaikki ilmoitukset on pörssitiedotettu ja ne ovat saatavilla KONE Oyj:n internet-sivuilta osoitteessa www.kone.com. Viimeisimmän ilmoituksen mukaan BlackRock, Inc.:in ja sen hallinnoimien rahastojen omistusosuus KONE Oyj:n osakkeiden kokonaismäärästä laski alle viiteen (5) prosenttiin 8. lokakuuta 2019.

Näkymät

Markkinanäkymät 2020

Pohjois Amerikka		EMEA		Aasian ja Tyynenmeren alue	
Uudet laitteet	Palvelut	Uudet laitteet	Palvelut	Uudet laitteet	Palvelut
Vakaa	<p>Huolto Hienoista kasvua</p> <p>Modernisointi Hienoista kasvua</p>	Vakaa	<p>Huolto Hienoista kasvua</p> <p>Modernisointi Hienoista kasvua</p>	<p>Kiina Melko vakaa tai hienoista kasvua</p> <p>Kiinan ulkopuolella Hienoista kasvua</p>	<p>Huolto Vahvaa kasvua</p> <p>Modernisointi Vahvaa kasvua</p>

Markkinanäkymät 2020

Uuslaitemarkkinan odotetaan olevan melko vakaa tai kasvavan hieman. Koronavirus aiheuttaa kuitenkin epävarmuutta markkinanäkymiin. Kiinan markkinan odotetaan olevan melko vakaa tai kasvavan hieman tilatuissa yksiköissä, kun taas muualla Aasian ja Tyynenmeren alueella markkinan odotetaan kasvavan hieman. Pohjois-Amerikassa sekä Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueella uuslaitemarkkinoiden odotetaan olevan melko vakaat.

Huoltomarkkinan odotetaan kasvavan voimakkaimmin Aasian ja Tyynenmeren alueella ja kasvavan hieman muilla alueilla.

Modernisointimarkkinan odotetaan kasvavan hieman Pohjois-Amerikassa sekä Euroopan, Lähi-idän ja Afrikan alueella, ja kehittyvän vahvasti Aasian ja Tyynenmeren alueella.

Liiketoimintanäkymät 2020

Vuonna 2020 KONEen liikevaihdon kasvun arvioidaan olevan 0 % ja 6 % välillä vertailukelpoisin valuuttakurssein verrattuna vuoden 2019 liikevaihtoon. Oikaistun liikevoiton (adjusted EBIT) arvioidaan olevan 1 250–1 400 miljoonaa euroa olettaen, että valuuttakurssit pysyisivät tammikuun 2020 tasolla. Valuuttakursseilla arvioidaan olevan noin 15 miljoonan euron positiivinen vaikutus liikevoittoon.

Liiketoimintanäkymät perustuvat KONEen huolto- ja tilauskantaan sekä markkinanäkymiin. KONEella on vahva tilauskanta vuodelle 2020, ja palveluliiketoiminnan odotetaan jatkavan kasvuaan KONEen kasvavan ja ikääntyvän laitekannan sekä ylipäättään positiivisten markkinanäkymien myötä. Kohdistettujen hinnoittelutoimenpiteiden sekä tuottavuudenparannustoimenpiteiden, jotka ovat vaikuttaneet saatujen tilausten marginaaliin positiivisesti, odotetaan tukevan kannattavuutta yhdessä Accelerate-ohjelmasta saatavien noin 50 miljoonan euron säästöjen kanssa. Korkeat työvoima- ja alihankintakustannukset sekä digitaalisten palveluiden ja -ratkaisujen myyntiin ja toteutukseen liittyvät kehittämiskulut ovat liikevoittoa rasittavia tekijöitä vuonna 2020. Lisäksi viimeaikainen koronaviruksen puhkeaminen aiheuttaa epävarmuutta. KONE myös odottaa noin 40 miljoonan euron uudelleenjärjestelykustannuksia Accelerate-ohjelmasta ohjelman viimeisen vuoden aikana. Nämä kustannukset vähennetään oikaistusta liikevoitosta.

Hallituksen voitonjakoehdotus

Emoyhtiön vapaa oma pääoma 31.12.2019 oli 2 508 732 086,60 euroa, josta tilikauden voiton osuus on 846 898 465,29 euroa.

Hallitus ehdottaa, että yhtiökokouksen käytettävissä olevista voittovaroista jaetaan osinkoa 1,6975 euroa kutakin ulkona olevaa 76 208 712 A-sarjan osaketta kohden ja 1,70 euroa kutakin ulkona olevaa 441 633 543 B-sarjan osaketta kohden, joten osingonjaon yhteismääräksi ehdotetaan 880 141 311,72 euroa.

Jäljelle jäävät jakokelpoiset varat 1 628 590 774,88 euroa jätetään vapaaseen omaan pääomaan. Osinko ehdotetaan maksettavaksi 5.3.2020. Kaikki osingonmaksun täsmäytyspäivänä ulkona olevat osakkeet, lukuun ottamatta emoyhtiön hallussa olevia omia osakkeita, ovat oikeutettuja osinkoon vuodelta 2019.

Yhtiökokous 2020

KONE Oyj:n yhtiökokous pidetään tiistaina 25. helmikuuta 2020 klo 11.00 Finlandia-talossa osoitteessa Mannerheimintie 13, Helsinki.

Helsingissä 28. tammikuuta 2020

KONE Oyj:n hallitus

Laskentaperiaatteet

Tässä katsauksessa julkaistut tiedot perustuvat KONEen tilintarkastettuun 2019 tilinpäätökseen. KONE Oyj:n tilinpäätöstiedote on laadittu IAS 34 Osavuosisikatsaukset -standardin mukaisesti. KONE on noudattanut tilinpäätöstiedotteen laadinnassa samoja laskentaperiaatteita kuin tilinpäätöksessä 2019.

KONE on ottanut käyttöön uuden IFRS 16 standardin ja IFRIC 23 tulkinnan 1.1.2019 alkaen soveltaen käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu. Lisätietoa aiheesta löytyy sivuilta 34–35. Muiden standardien muutoksilla tai tulkinnoilla ei ole olennaista vaikutusta tilinpäätöstiedotteeseen.

Konsernituloslaskelma

Me	10-12/2019	%	10-12/2018	%	1-12/2019	%	1-12/2018	%
Liikevaihto	2 684,6		2 443,4		9 981,8		9 070,7	
Kulut	-2 263,0		-2 120,3		-8 547,9		-7 909,4	
Poistot	-65,3		-30,6		-241,5		-118,9	
Liikevoitto	356,4	13,3	292,5	12,0	1 192,5	11,9	1 042,4	11,5
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksesta	-		-0,1		-		-2,5	
Rahoitustuotot	16,5		13,6		51,6		61,4	
Rahoituskulut	-6,9		-4,8		-26,5		-14,2	
Voitto ennen veroja	366,0	13,6	301,2	12,3	1 217,5	12,2	1 087,2	12,0
Verot	-83,0		-69,0		-278,9		-241,9	
Tilikauden voitto	283,0	10,5	232,2	9,5	938,6	9,4	845,2	9,3
Tilikauden voiton jakautuminen:								
Emoyhtiön osakkeenomistajille	280,0		230,3		931,3		840,8	
Määräysvallattomille omistajille	3,0		1,9		7,3		4,4	
Yhteensä	283,0		232,2		938,6		845,2	
Emoyhtiön osakkeenomistajille tilikauden voitosta laskettu osakekohtainen tulos, e								
Laimentamaton osakekohtainen tulos, e	0,54		0,45		1,80		1,63	
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos, e	0,54		0,45		1,80		1,63	

Laaja konsernituloslaskelma

Me	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Tilikauden voitto	283,0	232,2	938,6	845,2
Muut laajan tuloksen erät verovaikutus huomioituna:				
Muuntoero	1,1	32,8	54,0	13,8
Ulkomaisten tytäryhtiöiden suojaus	-19,9	-8,6	-8,5	-14,9
Tulevien kassavirtojen suojaus	6,8	8,6	-14,5	-16,3
Erät jotka saatetaan tulevaisuudessa siirtää tulosvaikutteisiksi	-12,1	32,8	31,0	-17,4
Käyvän arvon muutokset	-12,3	4,4	-2,7	7,1
Työsuhde-etuuksien uudelleenarvostus	-18,6	0,9	-34,3	15,7
Erät joita ei siirretä tulosvaikutteisiksi	-30,9	5,3	-37,0	22,8
Muut laajan tuloksen erät yhteensä verovaikutus huomioituna	-42,9	38,1	-6,0	5,4
Tilikauden laaja tulos	240,0	270,3	932,6	850,6
Laajan tuloksen jakautuminen:				
Emoyhtiön osakkeenomistajille	237,1	268,4	925,3	846,2
Määräysvallattomille omistajille	3,0	1,9	7,3	4,4
Yhteensä	240,0	270,3	932,6	850,6

Lyhennetty konsernitase

Varat

Me		31.12.2019	31.12.2018
Pitkäaikaiset varat			
	Liikearvo	1 366,5	1 333,4
	Muut aineettomat hyödykkeet	248,2	260,2
	Aineelliset hyödykkeet	742,2	397,4
	Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	I 0,8	1,0
	Sijoitukset	139,2	143,3
	Työsuhde-etuudet	I 21,7	29,0
	Laskennalliset verosaamiset	II 292,3	253,7
	Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 810,9	2 418,2
Lyhytaikaiset varat			
	Vaihto-omaisuus	II 648,6	624,1
	Myyntisaamiset	II 2 232,3	1 988,3
	Siirtosaamiset	II 596,0	601,5
	Tuloverosaamiset	II 73,6	59,0
	Lyhytaikaiset talletukset ja lainasaamiset	I 1 589,5	1 407,0
	Rahavarat	I 662,4	636,0
	Lyhytaikaiset varat yhteensä	5 802,4	5 315,9
	Varat yhteensä	8 613,3	7 734,0

Oma pääoma ja velat

Me		31.12.2019	31.12.2018
	Oma pääoma	3 192,9	3 080,6
Pitkäaikainen vieras pääoma			
	Lainat	I 427,1	193,8
	Työsuhde-etuudet	I 172,9	147,0
	Laskennalliset verovelat	II 160,2	148,7
	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	760,2	489,5
	Varaukset	II 127,1	139,4
Lyhytaikainen vieras pääoma			
	Lainat	I 121,6	28,3
	Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset	II 1 753,8	1 562,2
	Ostovelat	II 809,8	786,7
	Siirtovelat	II 1 725,0	1 574,0
	Tuloverovelat	II 123,0	73,3
	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 533,2	4 024,5
	Oma pääoma ja velat yhteensä	8 613,3	7 734,0

I-kirjaimella merkityt taserivit sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

II-kirjaimella merkityt taserivit sisältyvät nettokäyttöpääomaan.

Laskelma konsernin oman pääoman muutoksista

Me	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutos- ja suojausrahasto	Muuntoero	Työsuhte- etuuksien uudeli- leenarvostus	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Tilikauden voitto	Määräysvallatto- mien omistajien osuudet	Yhteensä
1.1.2019	66,0	100,3	259,1	27,0	64,8	-89,5	-203,3	2 840,0		16,0	3 080,6
Oikaisuvaikutus								-28,5			-28,5
1.1.2019, oikaistu	66,0	100,3	259,1	27,0	64,8	-89,5	-203,3	2 811,5		16,0	3 052,1
Tilikauden tulos									931,3	7,3	938,6
Muut laajan tuloksen erät:											
Muuntoeron muutos					54,0						54,0
Ulkomaisten tytäryhtiöiden suojaus					-8,5						-8,5
Tulevien rahavirtojen suojaus				-14,5							-14,5
Käyvän arvon muutokset				-2,7							-2,7
Työsuhte-etuuksien uudelleenarvostus						-34,3					-34,3
Tapahtumat osakkeenomistajien ja määräysvallattomien omistajien kanssa:											
Voitonjako								-851,7			-851,7
Oman pääoman lisäys (optio-oikeudet)	0,2		37,3								37,5
Omien osakkeiden ostot											-
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa										-3,3	-3,3
Optio- ja osakepalkitseminen			25,7				18,2	-18,2			25,7
31.12.2019	66,2	100,3	322,1	9,8	110,3	-123,8	-185,1	1 941,7	931,3	20,0	3 192,9

Me	Osakepääoma	Ylikurssi- rahasto	Sijoitetun vapaan oman pääoman rahasto	Arvonmuutos- ja suojausrahasto	Muuntoero	Työsuhte- etuuksien uudeli- leenarvostus	Omat osakkeet	Kertyneet voittovarot	Tilikauden voitto	Määräysvallatto- mien omistajien osuudet	Yhteensä
1.1.2018	65,9	100,3	205,8	36,2	65,9	-105,2	-217,8	2 862,7		15,0	3 028,9
Tilikauden tulos									840,8	4,4	845,2
Muut laajan tuloksen erät:											
Muuntoeron muutos					13,8						13,8
Ulkomaisten tytäryhtiöiden suojaus					-14,9						-14,9
Tulevien rahavirtojen suojaus				-16,3							-16,3
Käyvän arvon muutokset				7,1							7,1
Työsuhte-etuuksien uudelleenarvostus						15,7					15,7
Tapahtumat osakkeenomistajien ja määräysvallattomien omistajien kanssa:											
Voitonjako								-849,2			-849,2
Oman pääoman lisäys (optio-oikeudet)	0,1		22,9								23,1
Omien osakkeiden ostot											-
Muutos määräysvallattomien omistajien osuuksissa										-3,4	-3,4
Optio- ja osakepalkitseminen			30,4				14,5	-14,3			30,6
31.12.2018	66,0	100,3	259,1	27,0	64,8	-89,5	-203,3	1 999,2	840,8	16,0	3 080,6

Lyhennetty konsernin rahavirtalaskelma

Me	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Liikevoitto	356,4	292,5	1 192,5	1 042,4
Käyttöpääoman muutos ennen rahoituseriä ja veroja	-36,0	8,5	115,7	-11,2
Poistot	65,3	30,6	241,5	118,9
Rahavirta liiketoiminnasta ennen rahoituseriä ja veroja	385,7	331,6	1 549,6	1 150,1
Rahoituserien ja verojen rahavirta	-44,2	12,5	-279,9	-180,2
Rahavirta liiketoiminnasta	341,4	344,1	1 269,7	969,8
Investointien rahavirta	-22,2	-53,2	-121,8	-121,1
Rahavirta investointien jälkeen	319,2	290,8	1 148,0	848,7
Omien osakkeiden hankinta	-	-	-	-
Oman pääoman lisäys (optio-oikeudet)	-	0,6	37,5	23,1
Voitonjako	-	-	-851,7	-849,2
Talletusten ja lainasaamisten nettomuutos	-217,8	-175,9	-182,7	155,3
Velkojen muutos	-23,9	-21,5	-134,1	-35,3
Muutokset määräysvallattomien omistajien osuuksissa	-	0,0	-3,7	-3,1
Rahavirta rahoitustoiminnasta	-241,7	-196,8	-1 134,7	-709,2
Rahavarojen muutos	77,5	94,0	13,2	139,5
Rahavarat kauden alussa	586,0	539,6	636,0	496,5
Valuuttakurssien vaikutus	-1,0	2,4	13,2	-0,1
Rahavarat kauden lopussa	662,4	636,0	662,4	636,0

KOROLLISEN NETTOVELAN MUUTOS

Me	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Korollinen nettovelka kauden alussa	-1 276,9	-1 425,5	-1 346,4	-1 690,2
Korollinen nettovelka kauden lopussa	-1 552,9	-1 704,0	-1 552,9	-1 704,0
Korollisen nettovelan muutos	-276,0	-278,4	-206,5	-13,8

IFRS 16 standardin käyttöönotolla on huomattava vaikutus konsernin rahavirtalaskelman esitystapaan parantaen liiketoiminnan rahavirtaa ennen rahoituseriä ja veroja. IFRS 16 mukaan vuokrasopimusvelan maksut esitetään rahoitustoiminnan rahavirrassa ja niihin liittyvä korko korkokuluna. Aikaisemmin vuokrasopimusmaksut esitettiin täysimääräisinä liiketoiminnan rahavirrassa ennen rahoituseriä ja veroja.

Tammi-joulukuussa 2019 IFRS 16 käyttöönotolla oli 119 miljoonan euron positiivinen vaikutus liiketoiminnan rahavirtaan ennen rahoituseriä ja veroja sillä vuokrasopimusvelan maksettu korkokulu, 11 miljoonaa euroa, esitetään rahoituserien ja verojen rahavirrassa ja vuokrasopimusvelan maksu, 108 miljoonaa euroa, esitetään rahoitustoiminnan rahavirrassa. IFRS 16 käyttöönotto kasvatti avaavan taseen korollista nettovelkaa 358 miljoonalla eurolla. Lisätietoa aiheesta löytyy sivuilta 34–35.

Osavuositarkastuksen liitetietoja

TUNNUSLUVUT

		1-12/2019	1-12/2018
Laimentamaton osakekohtainen tulos	e	1,80	1,63
Laimennusvaikutuksella oikaistu osakekohtainen tulos	e	1,80	1,63
Oma pääoma/osake	e	6,13	5,94
Korollinen nettovelka	Me	-1 552,9	-1 704,0
Omavaraisuusaste	%	46,5	49,9
Nettovelkaantumisaste	%	-48,6	-55,3
Oman pääoman tuotto	%	30,1	27,7
Sijoitetun pääoman tuotto	%	25,1	25,0
Taseen loppusumma	Me	8 613,3	7 734,0
Liiketoimintaan sitoutunut pääoma	Me	1 640,0	1 376,6
Nettokäyttöpääoma (sisältäen rahoituserät ja verot)	Me	-856,0	-757,8

Tunnuslukujen laskentakaavat on esitetty KONEen tilinpäätöksessä 2019.

Tammi-joulukuussa 2019 tunnuslukujen laskennassa on huomioitu IFRS 16 ja IFRIC 23 käyttöönotto 1.1.2019.

VAIHTOEHTOINEN TUNNUSLUKU

KONE raportoi oikaistun liikevoiton (adjusted EBIT) vaihtoehtoisena tunnuslukuna. Oikaistun liikevoiton tavoitteena on parantaa raportointikausien vertailtavuutta Accelerate -ohjelman aikana. Oikaistuun liikevoittoon ei sisällytetä vertailtavuuteen merkittävästi vaikuttavia eriä kuten merkittäviä uudelleenjärjestelykustannuksia johtuen irtisanomisista ja muista suoraan Accelerate-ohjelmaan liittyvistä kustannuksista.

		10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Liikevoitto	Me	356,4	292,5	1 192,5	1 042,4
Liikevoittomarginaali	%	13,3	12,0	11,9	11,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Me	11,1	27,1	45,0	69,6
Oikaistu liikevoitto (adjusted EBIT)	Me	367,5	319,6	1 237,4	1 112,1
Oikaistu liikevoittomarginaali (adjusted EBIT -marginaali)	%	13,7	13,1	12,4	12,3

TUNNUSLUKUJA VUOSINELJÄNNEKSITTÄIN

KONE on ottanut käyttöön uuden IFRS 16 standardin 1.1.2019 alkaen ja soveltanut käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa eikä edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu. KONE otti käyttöön IFRS 15 - ja IFRS 9 -standardit vuoden 2018 alusta ja vuoden 2017 taloudelliset luvut on oikaistu takautuvasti. Vuosien 2013–2016 lukuja ei ole oikaistu, joten ne eivät ole täysin vertailukelpoisia.

		Q4/2019	Q3/2019	Q2/2019	Q1/2019	Q4/2018	Q3/2018	Q2/2018	Q1/2018
Saadut tilaukset	Me	1 988,3	2 007,3	2 310,1	2 094,1	1 937,9	1 831,9	2 118,6	1 908,7
Tilaukanta	Me	8 051,5	8 399,8	8 407,1	8 454,7	7 950,7	7 791,6	7 915,3	7 786,6
Liikevaihto	Me	2 684,6	2 557,6	2 540,8	2 198,8	2 443,4	2 288,7	2 330,6	2 008,0
Liikevoitto	Me	356,4	314,2	306,5	215,4	292,5	258,0	280,5	211,5
Liikevoittomarginaali	%	13,3	12,3	12,1	9,8	12,0	11,3	12,0	10,5
Oikaistu liikevoitto ¹⁾	Me	367,5	321,9	319,6	228,4	319,6	273,7	300,4	218,3
Oikaistu liikevoittomarginaali ¹⁾	%	13,7	12,6	12,6	10,4	13,1	12,0	12,9	10,9
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Me	11,1	7,7	13,1	13,1	27,1	15,7	19,9	6,9

		Q4/2017	Q3/2017	Q2/2017	Q1/2017	Q4/2016	Q3/2016	Q2/2016	Q1/2016
Saadut tilaukset	Me	1 845,8	1 739,0	2 056,2	1 913,0	1 839,2	1 771,7	2 067,8	1 942,3
Tilaukanta	Me	7 357,8	7 473,5	7 749,2	7 960,5	8 591,9	8 699,0	8 763,6	8 529,7
Liikevaihto	Me	2 306,3	2 209,7	2 337,2	1 943,4	2 593,2	2 170,2	2 272,6	1 748,3
Liikevoitto	Me	292,8	317,9	335,8	245,8	392,2	331,1	348,6	221,4
Liikevoittomarginaali	%	12,7	14,4	14,4	12,6	15,1	15,3	15,3	12,7
Oikaistu liikevoitto ¹⁾	Me	302,6	321,3	335,8	245,8	392,2	331,1	348,6	221,4
Oikaistu liikevoittomarginaali ¹⁾	%	13,1	14,5	14,4	12,6	15,1	15,3	15,3	12,7
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Me	9,9	3,3						

		Q4/2015	Q3/2015	Q2/2015	Q1/2015	Q4/2014	Q3/2014	Q2/2014	Q1/2014
Saadut tilaukset	Me	1 947,2	1 764,5	2 193,5	2 053,8	1 703,8	1 577,2	1 801,9	1 729,7
Tilaukanta	Me	8 209,5	8 350,7	8 627,4	8 529,6	6 952,5	6 995,8	6 537,2	6 175,4
Liikevaihto	Me	2 561,8	2 184,2	2 210,4	1 690,9	2 165,8	1 877,9	1 848,9	1 441,8
Liikevoitto	Me	378,5	325,9	325,2	211,9	315,3	277,5	263,2	179,6
Liikevoittomarginaali	%	14,8	14,9	14,7	12,5	14,6	14,8	14,2	12,5
Oikaistu liikevoitto ¹⁾	Me	378,5	325,9	325,2	211,9	315,3	277,5	263,2	179,6
Oikaistu liikevoittomarginaali ¹⁾	%	14,8	14,9	14,7	12,5	14,6	14,8	14,2	12,5
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Me								

		Q4/2013	Q3/2013	Q2/2013	Q1/2013	Q4/2012	Q3/2012	Q2/2012	Q1/2012
Saadut tilaukset	Me	1 473,2	1 327,2	1 638,2	1 712,4	1 321,3	1 295,6	1 513,4	1 365,9
Tilaukanta	Me	5 587,5	5 642,1	5 874,4	5 823,1	5 050,1	5 283,7	5 305,3	4 842,8
Liikevaihto	Me	2 033,0	1 739,2	1 761,7	1 398,7	1 857,7	1 633,7	1 544,1	1 241,3
Liikevoitto	Me	292,8	257,5	242,8	160,4	257,4	226,4	173,0	134,6
Liikevoittomarginaali	%	14,4	14,8	13,8	11,5	13,9	13,9	11,2	10,8
Oikaistu liikevoitto ¹⁾	Me	292,8	257,5	242,8	160,4	257,4	226,4	210,3	134,6
Oikaistu liikevoittomarginaali ¹⁾	%	14,4	14,8	13,8	11,5	13,9	13,9	13,6	10,8
Vertailukelpoisuuteen vaikuttavat erät	Me							37,3	

¹⁾ Liikevoitto ilman vertailukelpoisuuteen vaikuttavia eriä.

Nettokäyttöpääoma

Me	31.12.2019	31.12.2018
Nettokäyttöpääoma		
Vaihto-omaisuus	648,6	624,1
Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset	-1 753,8	-1 562,2
Myyntisaamiset	2 232,3	1 988,3
Siirtosaamiset ja tuloverosaamiset	669,6	660,5
Siirtovelat ja tuloverovelat	-1 848,0	-1 647,3
Varaukset	-127,1	-139,4
Ostovelat	-809,8	-786,7
Laskennalliset verosaamiset ja -velat, netto	132,1	105,0
Nettokäyttöpääoma yhteensä	-856,0	-757,8

Poistot

Me	10-12/2019	10-12/2018	1-12/2019	1-12/2018
Käyttöomaisuushyödykkeiden poistot	56,0	22,0	205,3	85,8
Yrityshankintoihin liittyvien aineettomien hyödykkeiden poistot	9,3	8,6	36,2	33,1
Yhteensä	65,3	30,6	241,5	118,9

IFRS 16 käyttöönotto lisäsi käyttöomaisuushyödykkeiden poistoja 32 miljoonalla eurolla loka-joulukuussa. Tammi-joulukuussa vaikutus oli 113 miljoonaa euroa.

Päävaluuttojen vaihtokurssit euroissa

		31.12.2019		31.12.2018	
		Tuloslaskelma	Tase	Tuloslaskelma	Tase
Kiinan renminbi	RMB	7,7353	7,8205	7,8148	7,8751
Yhdysvaltain dollari	USD	1,1214	1,1234	1,1809	1,1450
Englannin punta	GBP	0,8773	0,8508	0,8861	0,8945
Australian dollari	AUD	1,6090	1,5995	1,5795	1,6220

Johdannaissopimukset

Johdannaissopimusten käyvät arvot	Johdannais- varat	Johdannais- velat	Netto käypä arvo	Netto käypä arvo
Me	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2019	31.12.2018
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	9,1	-25,7	-16,5	-3,6
Yhteensä	9,1	-25,7	-16,5	-3,6

Johdannaissopimusten nimellisarvot	31.12.2019	31.12.2018
Me	31.12.2019	31.12.2018
Valuuttatermiinit ja valuutanvaihtosopimukset	2 569,4	2 769,0
Yhteensä	2 569,4	2 769,0

Valuuttatermiinien ja valuutanvaihtosopimusten käyvät arvot lasketaan johtamalla ne aktiivisilta markkinoilta saaduista hintatiedoista ja käyttämällä yleisesti tunnettuja arvostusmalleja (käypien arvojen taso 2).

Käyvät arvot esitetään taseessa bruttomääräisinä ja voidaan netottaa ehdollisissa tilanteissa. Johdannaisten tai muiden rahoitusinstrumenttien vakuudeksi ei ole annettu tai saatu pantteja tai muita vakuuksia. Rahoitussopimuksia solmitaan vain vastapuolten kanssa, joilla on korkea luottoluokitus. Näiden vastapuolten ja KONEen luottokelpoisuus huomioidaan laskettaessa avoimien rahoitusvarojen ja -velkojen käypä arvo.

SIJOITUKSET

Osakkeet sisältävät 19,9 %:n omistuksen Toshiba Elevator and Building Systems Corporationissa (TELC). TELC on sijoitus listaamattomiin osakkeisiin ilman noteerattua markkinahintaa toimivilla markkinoilla. Sijoituksiin sisältyy myös muut pitkäaikaiset sijoitukset, jotka ovat pienempiä omistuksia pörssinoteeraamattomissa yhtiöissä.

Osakkeet ja muut pitkäaikaiset sijoitukset luokitellaan sijoituksiksi, jotka arvostetaan käypään arvoon muiden laajan tuloksen erien kautta. Käypä arvo määritellään käyvän arvon hierarkia taso 3 mukaan käyttäen joko tuotto- tai markkinaperusteisia arvostusmalleja.

VASTUUT

Pankit ja rahoituslaitokset ovat antaneet takauksia KONEen tytäryhtiöiden normaalin liiketoiminnan vastuiden vakuu-

deksi enintään 1 576,6 (1 629,6) miljoonan euron arvosta 31.12.2019.

IFRIC 23 KÄYTTÖÖNOTTO

KONE on ottanut käyttöön IFRIC 23 Epävarmat veropositiot -tulkinnan 1.1.2019 alkaen. Tulkinta selkeyttää IAS 12 Tuloverot standardin kirjaamista ja arvostamista koskevia vaatimuksia, kun tuloverojen käsittelyyn liittyy epävarmuutta. KONE on arvioinut tuloverojensa käsittelyä ja ottanut tulkinnan käyttöön

soveltaen käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa. KONE on tehnyt verovelkoihin liittyvän 29 miljoonan euron oikaisun kertyneiden voittovarojen ja verovelkojen avaavaan taseeseen 1.1.2019. Käyttöönotolla ei ollut vaikutusta muihin tilinpäätöseriin.

IFRS 16 KÄYTTÖÖNOTTO

KONE on ottanut käyttöön uuden IFRS 16 standardin 1.1.2019 alkaen ja soveltanut käyttöönoton yksinkertaistettua menettelytapaa. Käyttöönoton kumulatiivinen vaikutus näytetään 1.1.2019 avaavassa taseessa, eikä käyttöönottoa edeltävän vuoden vertailulukuja ole oikaistu.

IFRS 16:n mukaan kaikki vuokrasopimukset esitetään vuokralleottajan taseessa. Vuokralleottaja kirjaa taseeseen käyttöoikeusomaisuuserän perustuen sen oikeuteen käyttää kyseistä omaisuuserää sekä vuokrasopimusvelan perustuen velvollisuuteen suorittaa vuokramaksuja. Käyttöoikeusomaisuuserä poistetaan joko vuokra-ajan kuluessa tai taloudellisen vaikutusajan perusteella, riippuen siitä, kumpi niistä on lyhyempi. Vuokrasopimusvelan korkokulu esitetään rahoituskuluissa. Standardi sisältää lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä varten laaditut vapaaehtoiset helpotukset, joita KONE soveltaa ja näihin liittyvät maksut kirjataan tasaerinä kuluiksi tuloslaskelmaan. Vuokralleottajan näkökulmasta raportointi säilyy samankaltaisena kuin IAS 17 standardin mukaan, eli vuokrasopimukset jaetaan edelleen rahoitusleasingisopimuksiin ja muihin vuokrasopimuksiin. KONEella ei ole merkittäviä sopimuksia vuokralleantajana.

IFRS 16 käyttöönoton johdosta KONE on kirjannut taseeseen uusia varoja ja velkoja, lähinnä toimitilojen ja autojen vuokrasopimuksista. Käyttöoikeusomaisuuserät, jotka KONE on aikaisemmin määritellyt muihin kuin rahoitusleasingisopimuksiin IAS 17 mukaan, on kirjattu käyttöönotossa vuokraso-

pimusvelan määrään. Tämä sisältää myös sopimukset, joiden vuokra-aika päättyy alle 12 kuukauden kuluessa IFRS 16 käyttöönotosta. Vuokrasopimukset, jotka aikaisemmin määriteltiin rahoitusleasingisopimuksiin IAS 17 mukaan, on määritelty IFRS 16 mukaan käyttöoikeusomaisuuserinä ja vastaavana sopimusvelkana 1.1.2019 alkaen. IFRS 16 käyttöönotossa KONE ei ole huomioinut käyttöoikeusomaisuuserän määrittelyssä alkuvaiheen välittömiä menoja, eikä jälkikäteen arvioinut vuokra-aikoja ja on perustanut vuokrasopimusten tappiollisuusarviointinsa IAS 37 arviointiin juuri ennen käyttöönottopäivää.

1.1.2019 KONE on kirjannut uusia käyttöoikeusomaisuuseriä ja niihin liittyviä vuokrasopimusvelkoja 358 miljoonaa euroa. 31.12.2018 muut vuokravastuut kuin rahoitusleasingisopimusvastuut olivat 384 miljoonaa euroa. Käyttöönotto hetken ero vuokrasopimusvelkojen ja -vastuiden välillä johtuu lähinnä siitä, että KONE on käyttänyt lyhytaikaisia sopimuksia ja arvoltaan vähäisiä omaisuuseriä koskevaa helpotusta ja vuokrasopimusvelan diskontaamisesta lisäluoton korkoa 1.1.2019 käyttäen. Painotettu keskimääräinen korko oli 3,0 %.

IFRS 16 standardin käyttöönotolla on huomattava vaikutus konsernin rahavirtalaskelman esitystapaan parantaen liiketoiminnan rahavirtaa ennen rahoituseriä ja veroja. IFRS 16 mukaan vuokrasopimusvelan maksut esitetään rahoitustoiminnan rahavirrassa ja niihin liittyvä korko korkokuluna. Aikaisemmin leasingmaksut esitettiin täysimääräisinä liiketoiminnan rahavirrassa ennen rahoituseriä ja veroja.

IFRS 16 ja IFRIC 23 käyttöönotto

Varat

Me		31.12.2018	Oikaisuvaikutus	1.1.2019
Pitkäaikaiset varat				
	Liikearvo	1 333,4		1 333,4
	Muut aineettomat hyödykkeet	260,2		260,2
	Aineelliset hyödykkeet	397,4	357,6	755,0
	Lainasaamiset ja muut korolliset saamiset	I 1,0		1,0
	Sijoitukset	143,3		143,3
	Työsuhde-etuudet	I 29,0		29,0
	Laskennalliset verosaamiset	II 253,7		253,7
	Pitkäaikaiset varat yhteensä	2 418,2	357,6	2 775,7
Lyhytaikaiset varat				
	Vaihto-omaisuus	II 624,1		624,1
	Myyntisaamiset	II 1 988,3		1 988,3
	Siirtosaamiset	II 601,5		601,5
	Tuloverosaamiset	II 59,0		59,0
	Lyhytaikaiset talletukset ja lainasaamiset	I 1 407,0		1 407,0
	Rahavarat	I 636,0		636,0
	Lyhytaikaiset varat yhteensä	5 315,9		5 315,9
	Varat yhteensä	7 734,0	357,6	8 091,6

Oma pääoma ja velat

Me		31.12.2018	Oikaisuvaikutus	1.1.2019
	Oma pääoma	3 080,6	-28,5	3 052,1
Pitkäaikainen vieras pääoma				
	Lainat	I 193,8	250,3	444,1
	Eläkevastuut	I 147,0		147,0
	Laskennalliset verovelat	II 148,7		148,7
	Pitkäaikainen vieras pääoma yhteensä	489,5	250,3	739,8
	Varaukset	II 139,4		139,4
Lyhytaikainen vieras pääoma				
	Lainat	I 28,3	107,3	135,5
	Saadut ennakot ja myynnin jaksotukset	II 1 562,2		1 562,2
	Ostovelat	II 786,7		786,7
	Siirtovelat	II 1 574,0		1 574,0
	Tuloverovelat	II 73,3	28,5	101,8
	Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä	4 024,5	135,8	4 160,3
	Oma pääoma ja velat yhteensä	7 734,0	357,6	8 091,6

I-kirjaimella merkityt taserivit sisältyvät korollisiin nettovelkoihin.

II-kirjaimella merkityt taserivit sisältyvät nettokäyttöpääomaan.

Tämä tiedote sisältää tulevaisuuteen suuntautuneita lausumia, jotka perustuvat tällä hetkellä KONEen johdon tiedossa oleviin oletuksiin ja tekijöihin sekä sen tämänhetkisiin päätöksiin ja suunnitelmiin. Vaikka johto uskoo, että tulevaisuuteen suuntautuneet oletukset ovat perusteltuja, mitään varmuutta ei ole siitä, että kyseiset oletukset osoittautuvat oikeiksi. Tämän vuoksi tulokset voivat erota merkittävästi tulevaisuuteen suuntautuneisiin lausumiin sisällytyneistä oletuksista johtuen mm. muutoksista taloudessa, markkinoilla, kilpailuolosuhteissa sekä muutoksista laissa ja säännöksissä ja valuuttakursseissa.

Dedicated to People Flow™

[Etu- ja takakannen referenssikuvat](#)

Bloomberg-yhtiön Euroopan pääkonttori Lontoossa on yksi maailman vastuullisimmin toteutetuista toimistorakennuksista. Arkkitehdit Foster + Partners halusivat luoda yhdessä yhtiön toimitusjohtajan Michael Bloombergin kanssa rakennuksen, joka edistää avoimuutta ja yhteistyötä sekä osoittaa arvostusta menneelle, nykyajalle ja tulevaisuudelle. 18 kokonaan lasista valmistettua KONEen näköalahissiiä ovat keskeisessä osassa rakennuksen käyttökokemusta, sillä liikkussa kerroksesta toiseen hisseistä näkee sekä rakennuksesta ulos että sisään.

[KONEen taloudellisten katsausten julkaisuajat 2020](#)

Osavuositarkastus tammi–maaliskuu 2020
Keskiviikkona 22. huhtikuuta 2020

Puolivuosikatsaus tammi–kesäkuu 2020
Perjantaina 17. heinäkuuta 2020

Osavuositarkastus tammi–syyskuu 2020
Torstaina 22. lokakuuta 2020

[KONE OYJ](#)

Konsernihallinto
Keilasatama 3
PL 7
02150 Espoo
Puh. 0204 751

Lisätiedot:
Sanna Kaje
Sijoittajasuhdejohtaja
Puh. 0204 75 4705

www.kone.com

Bloomberg

